

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
University of West Attica

ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΘΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ III: ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΕ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Κούζιλος Γιώργος, Χημικός Μηχανικός, Μηχανολόγος Μηχανικός, MSc, MBA, PhD
Γλαμπεδάκης Αντώνης, Ηλεκτρονικός Μηχανικός ΤΕ, MSc
Ανάλυση Δεδομένων-Εκπόνηση Μελέτης-Συγγραφή Τεύχους III

Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής
της Σχολής Μηχανικών
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Συλλογή στοιχείων

Dr. Μιχάλης Γλαμπεδάκης, Ομότιμος καθηγητής
πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Επιμέλεια

Αθήνα Μάιος 2020

ΕΘΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ III: ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΕ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Κούζιλος Γιώργος, Χημικός Μηχανικός, Μηχανολόγος Μηχανικός, MSc, MBA, PhD
Γλαμπεδάκης Αντώνης, Ηλεκτρονικός Μηχανικός, MSc
Ανάλυση Δεδομένων-Εκπόνηση Μελέτης-Συγγραφή Τεύχους III

Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής
της Σχολής Μηχανικών
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
Συλλογή στοιχείων

Dr. Μιχάλης Γλαμπεδάκης, Ομότιμος καθηγητής
πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Επιμέλεια

Copyright/Πνευματική Ιδιοκτησία

Τα Δεδομένα και τα Συμπεράσματα της Έρευνας και της Μελέτης είναι ελεύθερα προς χρήση, χωρίς ιδιαίτερη άδεια, αρκεί να γίνεται αναφορά στους συντελεστές της.

“ ΕΘΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΕ "ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ" Αθήνα 2020

- Καθοδήγηση, επίβλεψη και επιμέλεια: Μιχάλης Γλαμπεδάκης Ομότιμος Καθηγητής πρώην ΤΕΙ Αθήνας, τώρα Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.
- Ανάλυση των δεδομένων και εκπόνηση της μελέτης: Γιώργος Κούζιλος και Αντώνης Γλαμπεδάκης.
- Συλλογή στοιχείων: Φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Επώνυμο	Όνομα	Εθισμός	ΤΕΥΧΟΣ
Ergider	Esmā	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Βαλανίδης	Μαρίνος	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Γεννατά-Θωμάτου	Μαρία	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Δεράτσα	Νικολέττα-Αθηνά	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Κατσανεβάκη	Σπυριδούλα	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Κόκκορη	Αθηνά	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Μπακάλης	Ζώης	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Πετρόχειλος	Θεοδόσιος	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Πούγιουρος	Αρσένιος	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ
Στεφόπουλος	Άγγελος	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ	ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ

Πίνακας Περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΥΝΟΨΗ	7
Πρόλογος.....	8
Μέρος Α: Εισαγωγή.....	9
Γενικά	9
Θέμα της έρευνας: "Ο εθισμός των νέων 15-30 ετών"	9
Ταυτότητα της έρευνας	9
Μέρος Β: Η ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων.....	11
Κατανομή φύλου.....	11
Γεωγραφική κατανομή προέλευσης.....	11
Ηλικιακή κατανομή	11
Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων.....	12
Μορφωτικό επίπεδο των ιδίων των ερωτώμενων.....	13
Πρόωρη εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης.....	14
Μέρος Γ: Σύνοψη συμπερασμάτων συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια.....	17
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	23
Μέρος Δ: Εθισμός στα τυχερά παιχνίδια (Τ. Π.)	25
Τυχερά παιχνίδια	25
Νέοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια	26
Είδος τυχερών παιχνιδιών που προτιμούν οι νέοι 15-30 χρονών	26
Νέοι που παίζουν ως προς το φύλο	27
Μορφωτικό επίπεδο νέων και γονέων/κηδεμόνων	28
Καταγωγή νέων	29
Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια	29
Λόγοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια.....	31
Χρήματα που ξοδεύουν οι νέοι 15-30 χρονών στα τυχερά παιχνίδια	32
Χρήματα που ξοδεύουν οι νέοι στα τυχερά παιχνίδια ως προς το φύλο	33
Νέοι που ξοδεύουν <30€ στα τυχερά παιχνίδια ως προς την ηλικία	33
Κέρδη και Ζημίες από τυχερά παιχνίδια.....	35
Εκποίηση περιουσίας για συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια.....	36
Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα διακοπής της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια	36
Προσπάθεια από αυτούς που παίζουν.....	36
Προσπάθεια από αυτούς που είχαν επαφή (έπαιζαν και παίζουν).....	37
Λόγοι ΜΗ Προσπάθειας από αυτούς που έπαιζαν ή παίζουν.....	37
Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια ως προς το φύλο.....	38
Ευρήματα ανά ηλικιακή ομάδα.....	39
Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους-Προσχολική ηλικία	39
Ως προς το φύλο.....	39
Λόγοι που άρχισαν οι νέοι 15-30 χρονών να παίζουν τυχερά παιχνίδια <7 χρονών	40
Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που έπαιζαν πριν τα 7 χρόνια τους.....	41
Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα οι νέοι που άρχισαν να παίζουν πριν από 7 χρονών	41
Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων.....	42
Αναλυτικό προφίλ των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 7 χρονών	42
Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιχνίδια από 7-11 χρονών - Ηλικία Δημοτικού	43
Ως προς το φύλο.....	43
Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που έπαιζαν από 7-11 χρονών.....	44
Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα	45
Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων.....	45
Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια	45
Διάγραμμα 3: Προσπάθεια–Διακοπή–Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια.....	46
Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 12-17 χρονών	46
Ως προς το φύλο.....	46
Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που έπαιζαν από 12-17 χρονών.....	47
Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα	48
Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων.....	48
Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια	49
Διάγραμμα 4: Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που παίζουν από 12-17 χρονών	49
Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 18-21 χρονών - Ηλικία Μετα-Β'-θμιας εκπαίδευσης	49
Ως προς το φύλο.....	49
Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που έπαιζαν από 18-21 χρονών.....	50
Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα	51
Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων.....	51

Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια	51
Διάγραμμα 5: Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που παίζουν από 18-21 χρονών	52
Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 22 χρονών	52
Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα Διακοπής τυχερών παιχνιδιών ανά ηλικιακή ομάδα και στο σύνολο νέων	52
Η αριθμητική των παικτών τυχερών παιχνιδιών 15-30 χρονών	53
Συμπεράσματα -Επίλογος	54

J
♥

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΣΥΝΟΨΗ

Πρόλογος

Οι νέοι σε όλον το κόσμο αντιμετωπίζουν προκλήσεις που προέρχονται από το οικογενειακό, το φιλικό, το κοινωνικό και το επαγγελματικό περιβάλλον τους αλλά και από τα κοινωνικά δίκτυα και τα ΜΜΕ. Πολλές από αυτές είναι καλοπροαίρετες και χρήσιμες και δημιουργούν άμιλλα και συναγωνισμό θέτοντας καλούς και υψηλούς στόχους. Άλλες όμως είναι επιβλαβείς και επικίνδυνες· τέτοιες είναι οι προτροπές από "γνωστούς" και "φίλους" ή από τη διάθεση των ίδιων των νέων να ξεφύγουν από την καθημερινότητα και να ανακαλύψουν "νέους κόσμους", νέες χαρές και απολαύσεις.

Πολλές φορές και εμείς οι ίδιοι οι γονείς, είτε λόγω αδιαφορίας και απάθειας ή άγνοιας είτε αντίθετα, λόγω υπερπροστατευτισμού, τους κατευθύνουμε στην αναζήτηση νέων ενδιαφερόντων, πολλά από τα οποία τους οδηγούν σε καταστροφικούς εθισμούς όπως το αλκοόλ, το κάπνισμα, τα ναρκωτικά, τα τυχερά παιχνίδια, οι ηλεκτρονικές συσκευές και άλλα.

Για διερεύνηση και αριθμητικοποίηση των επικίνδυνων αυτών εθισμών διενεργήσαμε την παρούσα έρευνα και εκπονήσαμε τη συνακόλουθη μελέτη ανίχνευσης τόσο των αιτιών όσο και της τάσης και έντασης τεσσάρων από αυτά τα φαινόμενα.

Η μελέτη αναπτύσσεται σε τέσσερα τεύχη· το πρώτο αναφέρεται στον εθισμό στο αλκοόλ, το δεύτερο στο κάπνισμα, το τρίτο στα τυχερά παιχνίδια και το τέταρτο στις ηλεκτρονικές συσκευές.

Στη μελέτη παρουσιάζουμε τα στοιχεία σε δυο επίπεδα· το πρώτο είναι μια συνοπτική συμπερασματολογία και το δεύτερο είναι η αναλυτική τεκμηρίωση.

Υπάρχει περίπτωση να εμφανιστεί μια μικρή διαφορά 0,1% σε παρόμοιες περιπτώσεις σε διαφορετικούς πίνακες, αυτό οφείλεται στις στρογγυλεύσεις που έχουν γίνει σε ενδιάμεσα στάδια.

Η μελέτη περιλαμβάνει 25 πίνακες, 49 γραφήματα και 5 διαγράμματα και για εύκολη συσχέτιση των στοιχείων και η συμπερασματολογία της είναι αριθμητική και μαθηματική και σε καμμία περίπτωση ψυχολογική ή/και κοινωνιολογική ανάλυση. Όπου κάνουμε τέτοιες αναφορές, αυτές είναι οι σκέψεις κοινωνικοποιημένων ανθρώπων, γονέων και εκπαιδευτικών και σε καμμία περίπτωση δεν καλύπτουν τον ψυχοκοινωνικό τομέα.

Προσπαθήσαμε μέσω διττών κατανομών να ερευνήσουμε τις επιδράσεις μιας συμπεριφοράς σε μια άλλη που θεωρήσαμε σημαντική. Όμως οι συνδυασμοί δράσεων και συμπεριφορών σε άλλες δράσεις και συμπεριφορές είναι δεκάδες και ενδεχομένως να μην παρουσιάζουμε κάποιες που ειδικό επιστήμονες και ερευνητές μπορεί να θεωρούν χρήσιμες· σε αυτές τις περιπτώσεις οι ενδιαφερόμενοι ας επικοινωνήσουν μαζί μας (mglamb@uniwa.gr)· είμαστε στη διάθεσή τους να κάνουμε οποιαδήποτε περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων της βάσης δεδομένων της έρευνας και να τους δώσουμε τα αποτελέσματα.

Ευχαριστούμε θερμά:

- τις φοιτήτριες Κακουριώτη Δήμητρα, Κατσανεβάκη Σπυριδούλα και Τερζίδη Σοφία που συντόνισαν τη σύνταξη, αποστολή και λήψη των ερωτηματολογίων.
- τις φοιτήτριες και φοιτητές κ.κ. Ergider Esma, Βαλανίδη Μαρίνο, Γεννατά-Θωμάτου Μαρία, Δεράτσα Νικολέττα - Αθηνά, Κατσανεβάκη Σπυριδούλα, Κόκκορη Αθηνά, Μπακάλη Ζώνη, Πετρόχειλο Θεοδόσιο, Πούγιουρο Αρσένιο και Στεφόπουλο Άγγελο για τη σύνταξη του ερωτηματολογίου και τη συλλογή των στοιχείων, και,
- την Πολύμνια-Γεωργία Γλαμπεδάκη για την εικονογράφηση των τευχών.

Τα στοιχεία και το περιεχόμενο της παρούσας μελέτης έχουν αναρτηθεί στη σελίδα bme.uniwa.gr του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και στη users.uniwa.gr/mglamb και είναι ελεύθερα προς χρήση από οποιονδήποτε αρκεί να γίνεται η πρόποσα αναφορά.

Γιώργος Κούζιλος Αντώνης Γλαμπεδάκης ..Μιχάλης Γλαμπεδάκης

Μέρος Α: Εισαγωγή

Γενικά

Η Έρευνα πραγματοποιήθηκε υπό την καθοδήγηση, επίβλεψη και επιμέλεια του Ομότιμου Καθηγητή Μιχάλη Γλαμπεδάκη με συμμετοχή φοιτητών του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ) που συνέλεξαν τα στοιχεία το δεκαπενθήμερο 19 έως 31 Μαΐου 2019. Τα στοιχεία αναλύθηκαν και τα συμπεράσματα παρουσιάζονται από τους Γιώργο Κούζιλο και Αντώνη Γλαμπεδάκη.

Η έρευνα και η μελέτη αποτελεί επιστημονική καταγραφή και αξιοποίηση των δεδομένων που συλλέχθηκαν από νέους 15-30 ετών και δεν πραγματοποιήθηκε κατ'εντολήν ή παραγγελία κανενός Νομικού ή Φυσικού Προσώπου, είναι δε ελεύθερη προς χρήση από οποιονδήποτε χωρίς άδεια με μόνη υποχρέωση την αναγραφή των δημιουργών της.

Θέμα της έρευνας: "Ο εθισμός των νέων 15-30 ετών"

Σύμφωνα με τη Wikipedia¹ "**εθισμός**" είναι μια συμπεριφορά που χαρακτηρίζεται από εξάρτηση σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα αλλά και σε ουσίες. Προκαλείται από κάπνισμα, αλκοόλ, τζόγο, διαδίκτυο, ναρκωτικά κλπ. Υπάρχουν πολλά στάδια εθισμού. Ο εθισμός καθώς εξελίσσεται γίνεται τρόπος ζωής. Δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν παγιδευμένοι σε κάποιον από τους πολλούς εθισμούς. Στην ουσία σήμερα αντιμετωπίζεται ως εθισμός σχεδόν κάθε συνήθεια που ακολουθείται εκτός μέτρου από ένα άτομο το οποίο γνωρίζει ότι δυσκολεύεται ή αδυνατεί να την κατευνάσει και πολύ περισσότερο να της δώσει ένα τέλος".

Οι φοιτητές του Τμήματος, νέοι οι ίδιοι, πιστεύουν ότι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν σήμερα τους νέους είναι ο εθισμός σε διάφορες συμπεριφορές, δραστηριότητες και ουσίες, γιαυτό αποφασίστηκε η πραγματοποίηση της παρούσας έρευνας, για να καταγραφούν και να αξιοποιηθούν δεδομένα και γεγονότα που με τη σειρά τους θα αποτελέσουν χρήσιμο υλικό σε άλλους επιστήμονες και φορείς ώστε να προσανατολίσουν κατάλληλα τις δικές τους δραστηριότητες για τη μείωση των φαινομένων.

Ταυτότητα της έρευνας

- Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε όλη την Ελλάδα, το δεκαπενθήμερο 19-31 Μαΐου 2019.
- Πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά, ανώνυμα χωρίς προσωπικά δεδομένα των ερωτηθέντων, με σχεδόν μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, (μόνη περιβαλλοντική επιβάρυνση ήταν η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, που εκτιμάται σε <200kWh κόστους περίπου 15€). Χρησιμοποιήθηκε χαρτί μόνο για την εκτύπωση 10 προχείρων Α/Μ εκδόσεων για διορθώσεις επί χάρτου και την εκτύπωση 10 έγχρωμων αντιγράφων για εσωτερική χρήση στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής,, δηλαδή περίπου 3 πακέτα χαρτί Α4 για κάθε τεύχος ή 12 πακέτα για το σύνολο της μελέτης.
- Η μελέτη εκδίδεται σε τέσσερα τεύχη:
 - ΤΕΥΧΟΣ Ι: Εθισμός στο αλκοόλ
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στο Αλκοόλ
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στο Αλκοόλ

¹ <https://el.wikipedia.org/wiki/εθισμός>

- ΤΕΥΧΟΣ ΙΙ: Εθισμός σε προϊόντα καπνού
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στο Κάπνισμα
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στο Κάπνισμα
- ΤΕΥΧΟΣ ΙΙΙ: Εθισμός σε τυχερά παιχνίδια
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στα Τυχερά Παιχνίδια
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στα Τυχερά Παιχνίδια
- ΤΕΥΧΟΣ ΙV: Εθισμός σε ηλεκτρονικές συσκευές
 - Μέρος Α. Εισαγωγή
 - Μέρος Β. Ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων
 - Μέρος Γ. Σύνοψη Συμπερασμάτων Εθισμού στις Ηλεκτρονικές Συσκευές
 - Μέρος Δ. Τεκμηρίωση Συμπερασμάτων Εθισμού στις Ηλεκτρονικές Συσκευές

- Το δείγμα περιέλαβε 1.484 άτομα ηλικίας 15-30 ετών. Απορρίφθηκαν για διάφορους λόγους τα 25, έτσι τα αποδεκτά ήταν τελικά **1.459** ερωτηματολόγια. Ο αντίστοιχος πληθυσμός νέων (15-30 ετών) στην Ελλάδα, εκτιμάται ότι ανερχόταν κατά την απογραφή του 2011 σε 2.050.751² άτομα, μη υπολογιζομένων των αλλοδαπών νέων που ενδέχεται να συμμετείχαν στην έρευνα. Ο ελαφρά μεγαλύτερος πληθυσμός λόγω των αλλοδαπών νέων που ζουν στην Ελλάδα και ενδεχομένως συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα, δεν αλλοιώνει τα στατιστικά στοιχεία εμπιστοσύνης που για το συγκεκριμένο δείγμα και για **Διάστημα Εμπιστοσύνης – Βεβαιότητας 95%**, έχει **Μέγιστο Δειγματικό Σφάλμα ±2,56**.

² Από αξιοποίηση στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ. Δεχόμαστε ότι δεν διαφοροποιήθηκε σημαντικά από το 2011 έως το 2019.

Μέρος Β: Η ανθρωπογεωγραφία του δείγματος - Ατομικά στοιχεία των νέων

Κατανομή φύλου

Το 44,6% (650 άτομα) των νέων ήταν αγόρια-άνδρες, το 55,2 (806 άτομα) ήταν κορίτσια-γυναίκες και το 0,2% (3 άτομα) δεν δήλωσαν φύλο.

Γεωγραφική κατανομή προέλευσης

Ερευνήθηκε η γεωγραφική περιοχή προέλευσης των ερωτώμενων με δυο κύριες συνιστώσες: Την Ηπειρωτική Περιοχή και τη Νησιωτική Περιοχή. Όμως παρατηρήθηκαν περιπτώσεις ατόμων που είχαν ζήσει και στις δυο μορφές περιοχών και έτσι στην αξιοποίηση προστέθηκε μια τρίτη περιοχή, η Μικτή, Ηπειρωτική και Νησιωτική. Η γεωγραφική κατανομή έδωσε τα εξής αποτελέσματα:

- Ηπειρωτική περιοχή 1.078 άτομα ή 75,0%
- Νησιωτική περιοχή: 333 άτομα ή 23,2%
- Μικτή περιοχή: 27 άτομα ή 1,9%

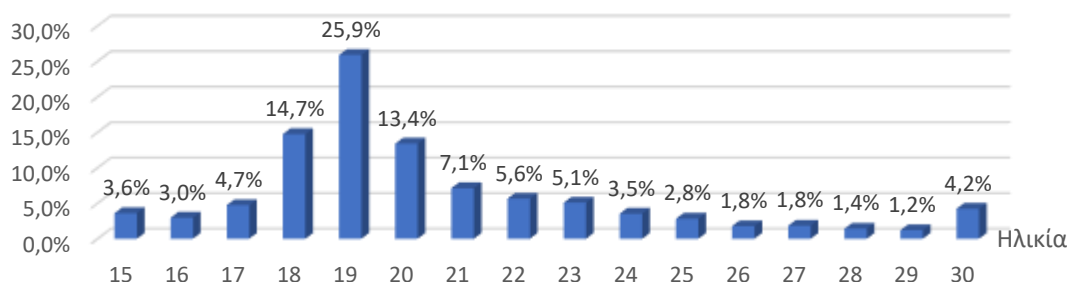

Ηλικιακή κατανομή

Ερευνήθηκε ο πληθυσμός ηλικίας 15-30 ετών και η ηλικιακή κατανομή του δείγματος φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα. Δεν δήλωσαν την ηλικία τους 42 άτομα, οπότε αυτοί που τη δήλωσαν είναι 1.417 άτομα. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση παρατηρείται στην ηλικία των 19 ετών (25,9%).

Πίνακας 1: Ηλικιακή κατανομή

Ηλικία	Άτομα	Ηλικία σε %	Ηλικία	Άτομα	Ηλικία σε %
15	51	3,6%	23	72	5,1%
16	42	3,0%	24	50	3,5%
17	67	4,7%	25	40	2,8%
18	209	14,7%	26	25	1,8%
19	367	25,9%	27	26	1,8%
20	190	13,4%	28	20	1,4%
21	101	7,1%	29	17	1,2%
22	80	5,6%	30	60	4,2%
			ΣΥΝΟΛΟ	1417	100,0%

Η τόσο μεγάλη ανάλυση των δεδομένων ανά ηλικιακό έτος δεν προσφέρει στατιστικά σημαντικές πληροφορίες γιατί κρίθηκε προτιμώτερο να δημιουργήσουμε 3 ηλικιακές ομάδες, που θα έχουν αντιστοιχία στο μορφωτικό επίπεδο των ατόμων του δείγματος³.

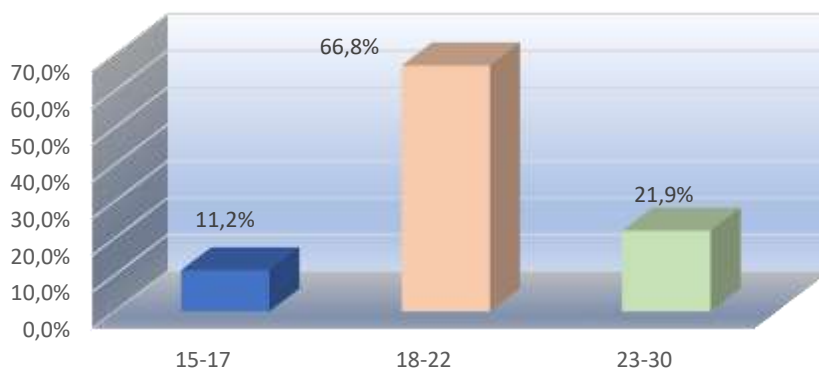
Οι ηλικιακές ομάδες είναι:

- 15-17 ετών που είναι έως και μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- 18-22 ετών που είναι έως και φοιτητές
- 23-30 ετών που έχουν (θεωρητικά) ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και τον μεταπτυχιακό και διδακτορικό κύκλο σπουδών, αν επέλεξαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους.

Η κατανομή του δείγματος σε ηλικιακές ομάδες φαίνεται στον επόμενο πίνακα και το αντίστοιχο διάγραμμα.

Πίνακας 2: Κατανομή δείγματος σε ηλικιακές ομάδες

Ηλικιακή Ομάδα	Άτομα Δείγματος	% Δείγματος	Άτομα χώρας ⁴	% Χώρας
15-17	159	11,3%	321.812	0,494‰
18-22	947	66,8%	619.801	1,528‰
23-30	311	21,9%	1.109.138	0,280‰
ΣΥΝΟΛΟ	1.417	100,0%	2.050.751	0,691‰

Γράφημα 4: Κατανομή του δείγματος σε ηλικιακές ομάδες

Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

Θέλοντας να ερευνήσουμε αν το μορφωτικό επίπεδο των γονέων ή των κηδεμόνων παίζει κάποιο στατιστικά σημαντικό ρόλο στον εθισμό των νέων, ανιχνεύσαμε το ανώτερο επίπεδο μόρφωσης ενός τουλάχιστο εκ των γονέων/κηδεμόνων. Τα αποδεκτά ερωτηματολόγια ήταν 1.450.

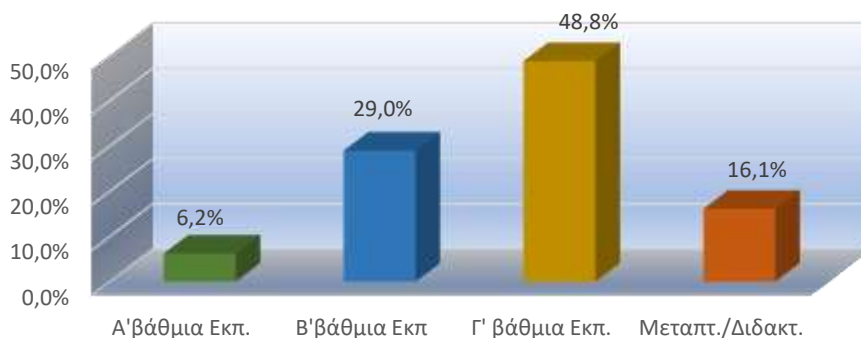
Η ερώτηση αυτή έδωσε πληροφορίες και για το μορφωτικό επίπεδο των σύγχρονων γονέων/κηδεμόνων Ελλήνων αλλά και διαβιούντων στην Ελλάδα αλλοδαπών. Η κατανομή των γονέων/κηδεμόνων των ατόμων του δείγματος, ως προς το μορφωτικό επίπεδο τους είναι:

Πίνακας 3: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	% στο επίπεδο
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	90	6,2%
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	420	29,0%
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	707	48,8%
Μεταπτυχιακά/Διδακτορικά	233	16,1%
ΣΥΝΟΛΟ	1.450	100,0%

³ Ειδικά για τον εθισμό στα τυχερά παιχνίδια που η διαφήμιση είναι νόμιμη, δημιουργήσαμε άλλες ηλικιακές ομάδες που έχουν σχέση με την κατανόηση των εννοιών και μηνυμάτων. Δείτε την § "Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια".

⁴ Η εκτίμηση των τιμών των ηλικιακών ομάδων στη χώρα έγινε από αξιοποίηση των στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ από την απογραφή του 2011. Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Α1602_SAM03_TB_DC_00_2011_A03_F_GR

Γράφημα 5: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων

Παρατηρούμε ότι το 64,9% (48,8%+16,1%), δηλαδή 2 εκ των 3 γονέων/κηδεμόνων των νέων του δείγματος, είναι πτυχιούχοι ΑΕΙ ή κατέχουν Μεταπτυχιακό ή Διδακτορικό Δίπλωμα. Το ποσοστό αυτό δίνει μια εικόνα για το υψηλό μορφωτικό επίπεδων των σύγχρονων Ελλήνων και διαβιούντων αλλοδαπών, όμως δεν μπορεί να συγκριθεί στατιστικά με τα στοιχεία των απογραφών που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ και οι οποίες έχουν ερευνήσει το σύνολο του πληθυσμού της χώρας.

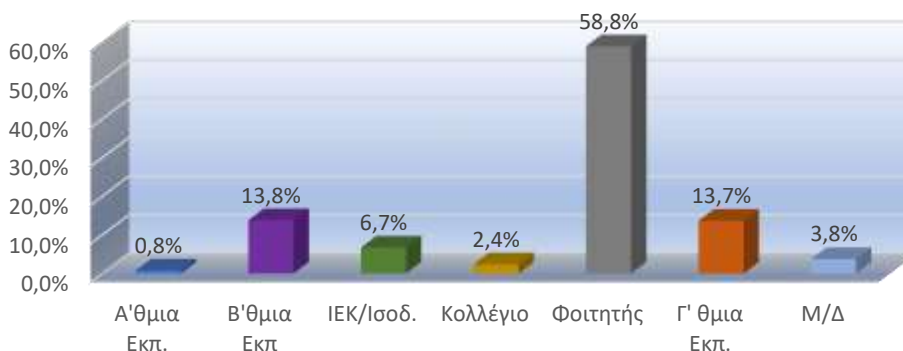
Σημείωση: Το δείγμα περιλαμβάνει και αλλοδαπούς που είναι γονείς των νέων που συμμετείχαν στην έρευνα, θεωρούμε όμως ότι το πλήθος τους είναι μικρό και ανάλογο των αλλοδαπών νέων (των παιδιών τους), κατά συνέπεια δεν αλλοιώνονται τα στοιχεία εμπιστοσύνης της έρευνας και της μελέτης. Στην ανάλυση των δεδομένων θα δούμε τη σχέση του μορφωτικού επιπέδου των γονέων/κηδεμόνων με τον εθισμό των παιδιών τους.

Μορφωτικό επίπεδο των ιδίων των ερωτώμενων

Στην ερώτηση αυτή δεν απάντησαν 3 νέοι, κατά συνέπεια οι αποδεκτές απαντήσεις είναι 1.456. Με τα στοιχεία αυτής της απάντησης θα διερευνήσουμε στα επόμενα κατά πόσο η εκπαίδευση συμβάλλει στην προστασία των νέων από εθισμούς.

Πίνακας 4: Μορφωτικό επίπεδο νέων (αναλυτικό)

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	Άτομα % στο επίπεδο
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	12	0,8%
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	201	13,8%
ΙΕΚ/Ισοδύναμο	98	6,7%
Κολλέγιο	35	2,4%
Φοιτητής	856	58,8%
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	199	13,7%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	55	3,8%
ΣΥΝΟΛΟ	1.456	100,0%

Γράφημα 6: Μορφωτικό επίπεδο νέων

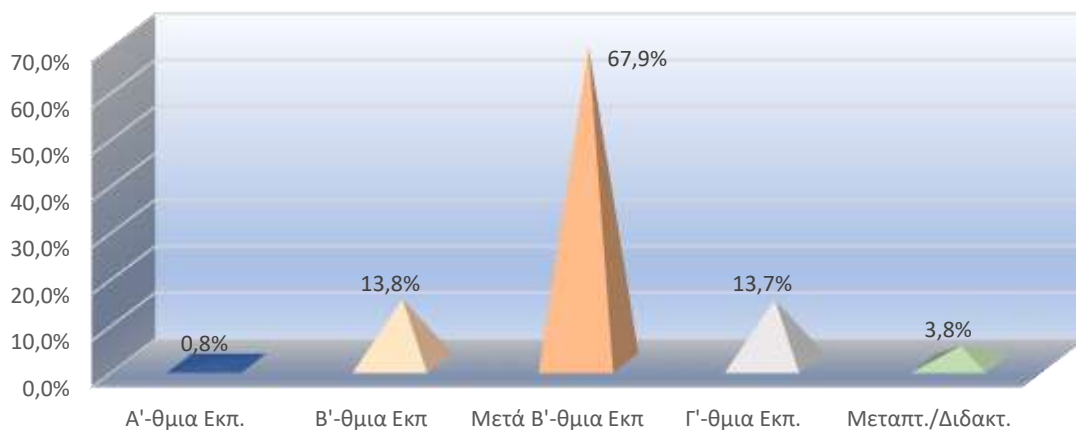
Στον προηγούμενο πίνακα παρατηρούμε ότι 12 άτομα (4 άτομα 15 ετών, από 1 άτομο 16, 19, 24, 26, 27 και 30 ετών και 2 άτομα 29 ετών) δήλωσαν ότι είχαν ολοκληρώσει μόνον την Α'θμια εκπαίδευση. Στην ηλικία των 15 ετών και μεγαλύτερη πρέπει να έχουν ολοκληρώσει και το Γυμνάσιο που αποτελεί νομική υποχρέωση. Δεν μπορούμε όμως να εξαγάγουμε συμπεράσματα για εγκατάλειψη της εκπαίδευσης (drop-out) επειδή κάποιοι από τους 12 μπορεί να θεώρησαν ότι έπρεπε να είχαν τελειώσει και το Λύκειο για να δηλώσουν ότι το μορφωτικό τους επίπεδο ήταν η Β'θμια εκπαίδευση ή μπορεί να ήταν αλλοδαποί που δεν έχουν υποχρεωτική 9-ετή εκπαίδευση (μέχρι και το γυμνάσιο). Στα επόμενα θα ομαδοποιήσουμε το μορφωτικό επίπεδο των νέων του δείγματος ως εξής:

Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Α'-θμια Εκπ.
Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Β'-θμια Εκπ.
Μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Μετά-Β'θμια Εκπ. ή Β ⁺ Εκπ. Περιλαμβάνει τα ΙΕΚ, Κολλέγια και τους φοιτητές
Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Συμβολισμός: Γ'-θμια Εκπ.
Μεταπτυχιακών/Διδακτορικών	Συμβολισμός: Μ/Δ

Η κατανομή στις παραπάνω ομάδες δίνεται στον επόμενο πίνακα και στο ανάλογο διάγραμμα.

Πίνακας 5: Μορφωτικό επίπεδο νέων (Συνοπτικό)

Μορφωτικό Επίπεδο	Άτομα	% νέοι του δείγματος
Α'-θμια Εκπαίδευση	12	0,8%
Β'-θμια Εκπαίδευση	201	13,8%
Μετά Β'-θμια Εκπαίδευση	989	67,9%
Γ'-θμια Εκπαίδευση	199	13,7%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	55	3,8%
ΣΥΝΟΛΟ	1456	100,0%

Γράφημα 7: κατανομή δείγματος ως προς το μορφωτικό επίπεδο

Πρόωρη εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης

Η πρόωρη εγκατάλειψη της εκπαίδευσης ακόμα και της υποχρεωτικής είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα που υπάρχει σε όλες τις χώρες του κόσμου, ακόμα και σε εκείνες που ελάχιστοι θα το περίμεναν· υπάρχει σε αναπτυγμένες, αναπτυσσόμενες και σε υποανάπτυκτες χώρες.

Τα στοιχεία των χωρών που ερευνούν και μετρούν την εγκατάλειψη της εκπαίδευσης (drop-out from the school) είναι απογοητευτικά. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα περίμενε κανείς πως το 17,9% των νέων (18-24 χρονών) στην Ισπανία δεν συνέχισαν μετά τη βασική-υποχρεωτική εκπαίδευσή τους· στην Ελλάδα το ποσοστό είναι 4,7% και στην Κύπρο 7,8% που πρέπει να θεωρούνται υψηλά. Η παρούσα έρευνα προσδιόρισε την εγκατάλειψη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης των νέων 15-30 χρονών στη χώρα μας. Σε επόμενη μελέτη θα ερευνήσουμε το θέμα πολύ αναλυτικά και θα αριθμητικοποιήσουμε τα ευρήματά της.

Στα προηγούμενα στοιχεία φαίνεται ότι οι νέοι 15-30 χρονών που έχουν εγκαταλείψει την υποχρεωτική εκπαίδευση μέχρι το 2019 είναι μόνον 12 στους 1456, δηλαδή ποσοστό 0,8%. Το ποσοστό αυτό είναι μικρό όμως αναφέρεται στους νέους που ολοκλήρωσαν μόνο την Α'-θμια εκπαίδευση και ίσως κάποιες τάξεις του γυμνασίου χωρίς να το ολοκληρώσουν. Η στατιστική της UNESCO αναφέρει για την Ελλάδα 1,29% και για την Κύπρο 6,9% για το 2016 για το σύνολο του πληθυσμού⁵.

Τα ευρήματα αυτά συμβαδίζουν με αυτά της UNESCO, όμως λόγω του πολύ μικρού πληθικού αριθμού τους δεν μπορούμε να τα προβάλλουμε στο σύνολο πολύ περισσότερο στον πληθυσμό των νέων της Ελλάδος. Στην έρευνα του 2020 θα ανιχνεύσουμε αναλυτικά το φαινόμενο και τους λόγους δημιουργίας του.

Πίνακας 6: Εγκατάλειψη υποχρεωτικής εκπαίδευσης στην ΕΕ

Education : Drop-out rate in lower secondary general education

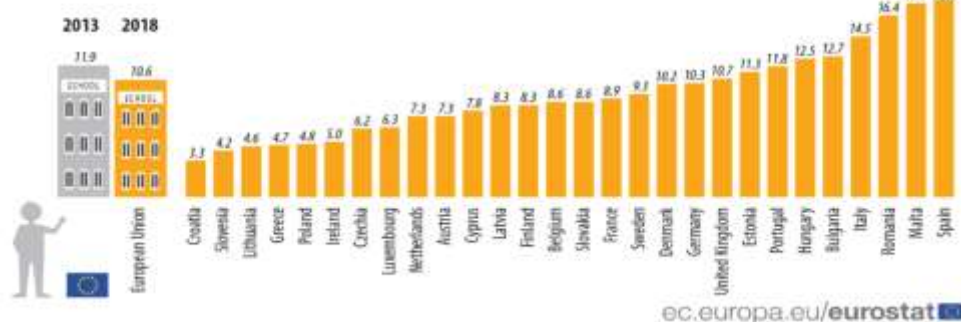
Indicator: Cumulative drop-out rate to the last grade of lower secondary general education, both sexes (%)

Country	2012	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cuba	2.00	4.11	4.78	4.56	4.89		
Curaçao							
Cyprus	2.90	6.30		6.90			
Czechia	9.50	8.31	4.23	4.54			
Germany							
Ghana	23.53	10.38		21.31	12.33	13.23	
Gibraltar					1.24		
Greece	9.40	0.83	3.33	1.29			
Greenland							
Grenada	6.35	10.02		14.48			

Το επόμενο γράφημα δείχνει την κατάσταση της μη συνέχισης της εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση των νέων 18-24 ετών, όπου η Ελλάδα κατέχει την 4^η καλύτερη⁶ θέση. Στον πίνακα φαίνεται ότι ο Μ. Ο. της εγκατάλειψης στην Ε. Ε. μειώθηκε σημαντικά από 11,9% το 2013 σε 10,6% το 2018.

One out of ten young people in the EU have completed at most a lower secondary education and are not in further education and training

Early leavers from education and training (% of population aged 18–24) (2018)

Γράφημα 8: Μη συνέχιση της εκπαίδευσης μετά την υποχρεωτική στην ΕΕ

⁵ (<http://data.uis.unesco.org/index.aspx?queryid=157>).

Το ποσοστό 1,29% του 2016 έχει σαφώς μειωθεί το 2019 που πραγματοποιήθηκε η έρευνα, λόγω των θανάτων ηλικιωμένων ατόμων χωρίς μέση εκπαίδευση και της αντικατάστασής τους με νέους που την ολοκλήρωσαν.

Το ποσοστό αυτό δεν πρέπει να συγκριθεί με τη μη συνέχιση της εκπαίδευσης μετά το γυμνάσιο, στην οποία η χώρα μας κατέχει πολύ χαμηλό ποσοστό (4,7% με Μ. Ο. της ΕΕ 10,6% το 2018).

⁶ Σε αρκετές χώρες επικρατεί η θεωρία ότι η βασική-υποχρεωτική εκπαίδευση είναι αρκετή για γενικές εγκυκλοπαιδικές γνώσεις και οι νέοι πρέπει στη συνέχεια να ασχοληθούν με ένα επάγγελμα. Σε άλλες χώρες πιστεύεται ότι η υποχρεωτική εκπαίδευση πρέπει να περιλαμβάνει και το λύκειο (upper secondary level-high school).

Μέρος Γ: Σύνοψη συμπερασμάτων συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

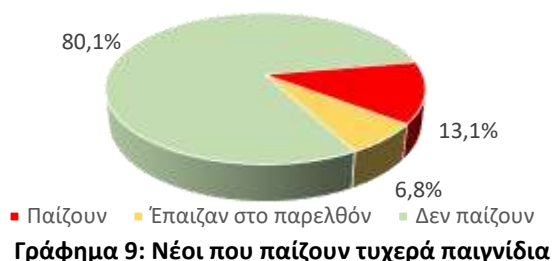
Διαβάζουμε στη Wikipedia⁷: Τα τυχερά παιχνίδια συναρπάζουν τους οπαδούς τους όσο ενοχλούν τους κριτικούς τους. Στηρίζονται στην βαθιά επιθυμία του ανθρώπου να διακινδυνεύσει και στην ελπίδα του να κερδίσει μεγάλα χρηματικά ποσά.

Όπως σε όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες έτσι και σε αυτήν που αφορά τα τυχερά παιχνίδια πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί γιατί ο εθισμός είναι μια ύπουλη, γλυκιά "ασθένεια", είναι ευχάριστη στην αρχή αλλά μετουσιώνεται σε πανίσχυρο δηλητήριο στη συνέχεια. Αυτός είναι ο λόγος που η παρούσα έρευνα μελετά την αντιμετώπιση των τυχερών παιχνιδιών για τους νέους της ευάλωτης ηλικίας των 15-30 ετών.

Νέοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια

Παίζουν	13,1%
Έπαιζαν στο παρελθόν	6,8%
Δεν έπαιζαν ούτε παίζουν	80,1%

Θετικό στοιχείο είναι ότι ένα σημαντικό ποσοστό των εθισμένων με τα τυχερά παιχνίδια νέων, μπόρεσε με διάφορους τρόπους να απεθιστεί.

Νέοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια ως προς το φύλο, στο σύνολο του δείγματος

Άνδρες	22,8%
Γυναίκες	5,1%

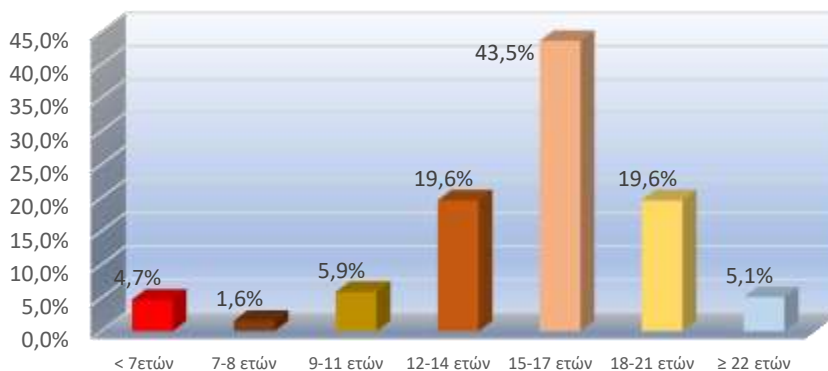
Το φύλο έχει μεγάλη σημασία στη δραστηριότητα των νέων στα τυχερά παιχνίδια, αφού η αναλογία είναι περισσότεροι από τέσσερις άνδρες προς μια γυναίκα· οι άνδρες είναι κατά 350% περισσότεροι των γυναικών.

Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια

< 7	4,7%
7-8	1,6%
9-11	5,9%
12-14	19,6%
15-17	43,5%
18-21	19,6%
≥22	5,1%

Κάποιοι νέοι (4,7%) ξεκίνησαν πριν τα 7 χρόνια τους και αρκετοί (12,2%) πριν τα 12. Ο κύριος όγκος (43,5%) των νέων ξεκίνησε στα 15-17 χρόνια του.

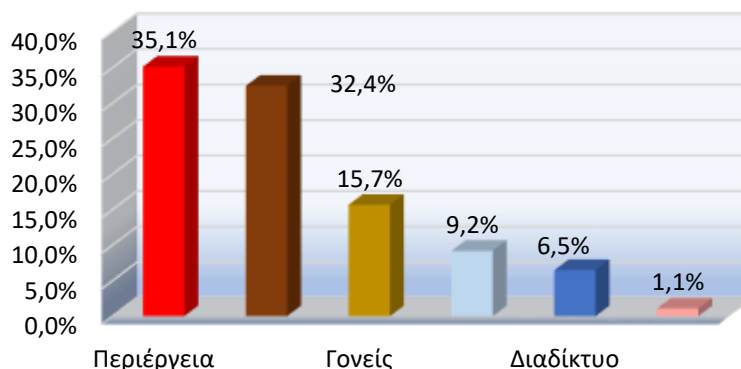

⁷ https://el.wikipedia.org/wiki/Τυχερά_παιχνίδια.

Λόγοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια

Περιέργεια	35,1%
Φίλοι	32,4%
Γονείς	15,7%
Οικονομικοί	9,2%
Διαδίκτυο	6,5%
Άλλοι λόγοι	1,1%

Η **περιέργεια** είναι ένας σημαντικός λόγος που παρακινεί τους νέους να παίζουν, και ακολουθούν οι φίλοι και οι ίδιοι οι γονείς.

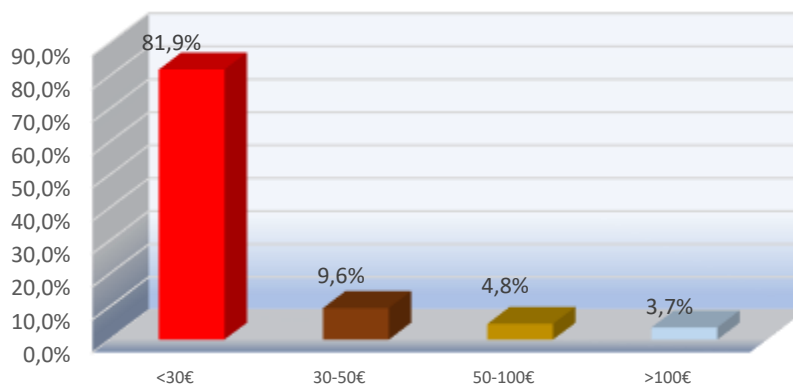

Γράφημα 12: Λόγοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια (Με αναγωγή των πολλαπλών λόγων)

Χρήματα που παίζουν οι νέοι σε τυχερά παιχνίδια τον μήνα

<30€	81,9%
30-50€	9,6%
50-100€	4,8%
>100€	3,7%

Η συντριπτική πλειονότητα (81,9%) των νέων 15-30 χρόνων ξοδεύει λιγότερο από 30€ τον μήνα, ποσό που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί υπερβολικό, εξαρτάται όμως από το προφίλ των παικτών (Δείτε: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ).

Γράφημα 13: Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα στα τυχερά παιχνίδια

Η μέση δαπάνη ενός παίκτη 15-30 ετών στην Ελλάδα για τυχερά παιχνίδια εκτιμάται σε 29,39€ τον μήνα, και ο Μ.Ο. δαπάνης των νέων του δείγματος εκτιμάται σε 3,79€ τον μήνα. Δείτε το ΜΕΡΟΣ της ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ.

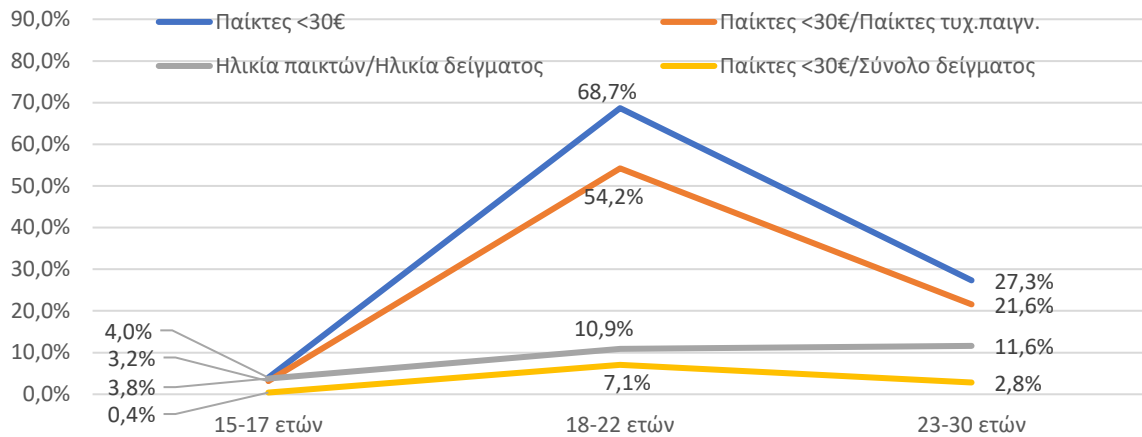
Παίκτες που παίζουν λιγότερα από 30€ τον μήνα σε τυχερά παιχνίδια ανά ηλικία

Ο επόμενος πίνακας και το γράφημα δείχνουν την κατανομή των νέων που ξοδεύουν λιγότερο από 30€ τον μήνα ως προς την ηλικία τους.

Πίνακας 7: Νέοι που ξοδεύουν <30€ τον μήνα ως προς την ηλικία τους

Ξοδεύουν <30€ τον μήνα ως προς την ηλικία τους	Παίκτες <30€	Ως προς τους παίκτες τυχερών παιχνιδιών	Ως προς τα άτομα ίδιας ηλικίας του δείγματος	Ως προς το σύνολο του δείγματος
15-17 ετών	4,0%	3,2%	3,8%	0,4%
18-22 ετών	68,7%	54,2%	10,9%	7,1%
23-30 ετών	27,3%	21,6%	11,6%	2,8%
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	78,9%	10,3%	10,3%

Ξοδεύουν <30€ τον μήνα ως προς διάφορες παραμέτρους

Γράφημα 14: Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα στα τυχερά παιχνίδια

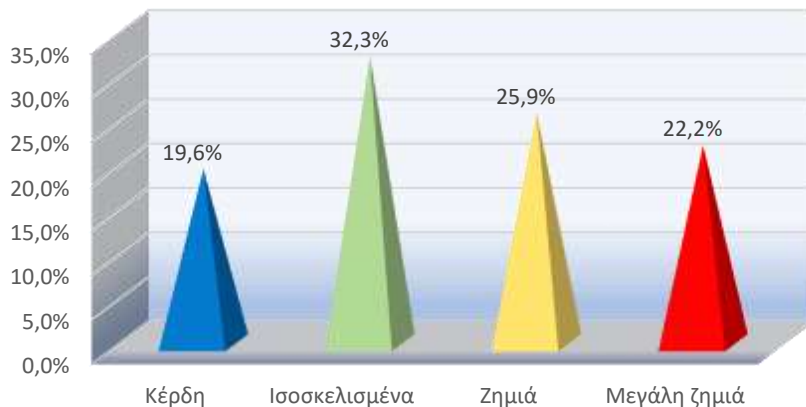
Η ομάδα των 18-22 ετών έχει ισχυρότατη παρουσία στα τυχερά παιχνίδια. Τα στοιχεία της είναι:

- **68,7%** των ατόμων ξοδεύουν λιγότερο από 30€ τον μήνα (=103/150) [150=άτομα που παίζουν<30€]
- **54,2%** των παικτών παίζουν τυχερά παιχνίδια (=103/190) [190=άτομα που παίζουν τυχερά παιχνίδια]
- **10,9%** των ατόμων της έρευνας είναι 18-22 ετών (=103/947) [947=πλήθος ατόμων 18-22 ετών στο δείγμα]
- **7,1%** των ατόμων του δείγματος) της έρευνας και κατ' επέκταση των νέων 18-22 ετών στη χώρα (=103/1459

Κέρδη και Ζημίες από τα τυχερά παιχνίδια

Κέρδη	19,6%
Ισοσκελισμένα	32,3%
Ζημιά	25,9%
Μεγάλη ζημιά	22,2%

Μόνο το 19,6% των νέων που παίζουν τυχερά παιχνίδια έχει κέρδη έναντι του 48,1% που έχει ζημίες Δεν λαμβάνουμε υπόψη μας το 32,3% των ισοσκελισμένων περιπτώσεων.

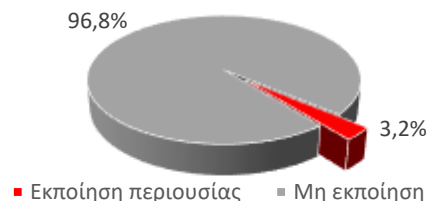
Γράφημα 15: Κέρδη-Ζημίες από τυχερά παιχνίδια (Κέρδη-Πληρωμές)

Οι νέοι στην Ελλάδα, 15-30 χρόνων, παίζουν περισσότερα από 7.750.000 τον μήνα ή περισσότερα από 93.000.000€ τον χρόνο και η ζημιά τους είναι μεγαλύτερη από 2.200.000€ τον μήνα ή μεγαλύτερη από 27.000.000€ τον χρόνο. Δείτε στο ΜΕΡΟΣ της ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ τον τρόπο υπολογισμού της εκτίμησης.

Εκποίηση περιουσίας για συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια

Εκποίηση	3,2%
Μη εκποίηση	96,8%

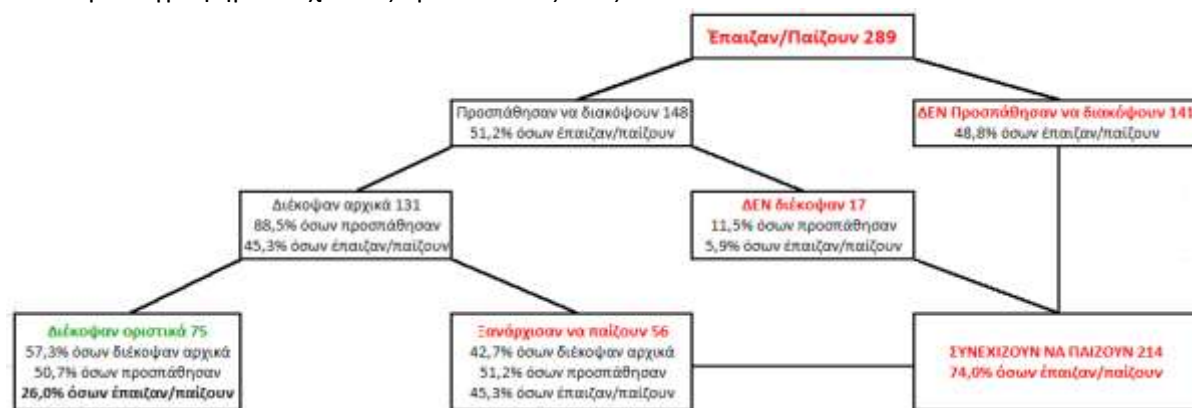
Το 3,2% των παικτών τυχερών παιχνιδιών έχει εκποιήσει περιουσιακό στοιχείο. Αν το ποσοστό 3,2% προβληθεί στο σύνολο του δείγματος τότε, το 0,41% των νέων 15-30 ετών έχει εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία και αν προβληθεί στο σύνολο των νέων της χώρας (εκτίμηση 2.050.751 νέοι) τότε **εκτιμούμε ότι 8.434 νέοι της χώρας έχουν εκποιήσει (μέχρι την ημέρα της έρευνας) περιουσιακά στοιχεία προκειμένου να παίξουν σε τυχερά παιχνίδια. Το εύρημα αυτό εμφανίζει μια υπαρκτή μάστιγα στην κοινωνία.**

Γράφημα 16: Εκποίηση περιουσίας για να συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια

Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα Διακοπής της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

Αρκετοί νέοι που έπαιζαν τυχερά παιχνίδια θέλησαν και προσπάθησαν να διακόψουν το παιχνίδι. Πολλοί από αυτούς τα κατάφεραν, μερικοί αν και διέκοψαν αρχικά, άρχισαν πάλι να παίζουν. Το επόμενο γράφημα δείχνει τις προσπάθειες τους.

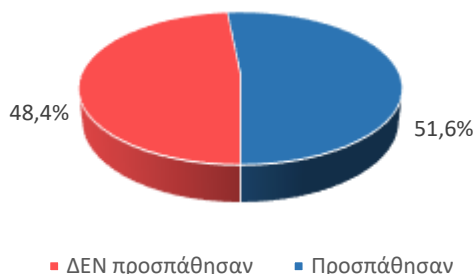

Διάγραμμα 1: Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα Διακοπής της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

Λόγοι ΜΗ προσπάθειας διακοπής παιζιμάτος τυχερών παιχνιδιών

289 νέοι 15-30 ετών έπαιζαν στο παρελθόν ή παίζουν τώρα τυχερά παιχνίδια. Από αυτούς οι 140 δεν προσπάθησαν ποτέ να σταματήσουν το παιχνίδι.

ΔΕΝ προσπάθησαν να διακόψουν (140)	48,4%
Προσπάθησαν να διακόψουν (149)	51,6%

Γράφημα 17: Λόγοι ΜΗ προσπάθειας διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

Οι λόγοι είναι διάφοροι, όπως: Απλα δεν χρειαστηκε ποτε να τα κοψω καθως παιζω ελεγχομενα, Δεν ειμαι εθισμενος, Δεν θεωρω μεγαλη την συχνοτητα για να κρινεται απαραιτητη η διακοπη, Δεν μπορώ, Δεν ξοδεύω χρήματα σε τυχερά παιχνίδια, δεν παιζω πολύ, Δεν παίζω συχνά, για να χρειαστεί να τα σταματήσω, Δεν χρειάστηκε γιατί δεν ξόδεψα ποτέ μεγάλα ποσά, Χροσταιο πάντου μπρώ

Πολλοί νέοι θεωρούν ότι είναι δύσκολο να εθιστούν ή ακόμα ότι είναι ισχυρού χαρακτήρα και ελέγχουν το παιχνίδι και γιαυτό δεν επιχειρήσαν να το διακόψουν.

Ειδικοί λένε πως ο εθισμός είναι ύπουλος, αργός και μεθοδικός, γιατί χρειάζεται μεγάλη προσοχή και επαγρύπνηση ειδικά στα νέα παιδιά

Σχέση διακοπής και συνέχισης τυχερών παιγνιδιών

Αν συγκρίνουμε τα ποσοστά εκροής από τα τυχερά παιγνίδια και συνέχισης της συμμετοχής των νέων 15-30 χρονών, παρατηρούμε ότι:

- Άνδρες: Για κάθε έναν που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 2,62
- Γυναίκες: Για κάθε μια που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 3,92
- Σύνολο νέων: Για κάθε έναν που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 2,85

Η σχέση εκροής/συνέχισης είναι κατά 33,2% καλύτερη στους άνδρες στο σύνολο των νέων 15-30 χρονών που παίζουν τυχερά παιγνίδια.

J
♥

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

Μέρος Δ: Εθισμός στα τυχερά παιχνίδια (Τ. Π.)

Τυχερά παιχνίδια

Τα τυχερά παιχνίδια συναρπάζουν τους οπαδούς τους όσο ενοχλούν τους κριτικούς τους. Στηρίζονται στην βαθιά επιθυμία του ανθρώπου να διακινδυνεύσει και στην ελπίδα του να κερδίσει μεγάλα χρηματικά ποσά. Τα τυχερά παιχνίδια βασίζονται σε ανεπτυγμένα μαθηματικά και υπάγονται στους νόμους των πιθανοτήτων. Είναι ουσιαστικά η ανάληψη κινδύνου (ρίσκου) για να κερδίσεις μεγάλα ως και τεράστιας αξίας έπαθλα (χρήματα - αντικείμενα)⁸.

Δεν υπάρχει άνθρωπος που έστω και για λίγο δεν έχει δοκιμάσει την τύχη του παίζοντας κάποιο τυχερό παιχνίδι όσο “αθώο” κι αν είναι αυτό. Το 3,5% του ποσοστού των ατόμων που έχει παίξει ένα τυχερό παιχνίδι έχουν μια μορφή διαταραχής με τον τζόγο⁹.

Τα τυχερά παιχνίδια δεν είναι δραστηριότητα που εμφανίζεται σε μια συγκεκριμένη χώρα· είναι φαινόμενο που απασχολεί όλον τον κόσμο. Στη Βρετανία για παράδειγμα, το 69% του πληθυσμού ασχολείται με παιχνίδια¹⁰.

Η Παγκύπρια Ποσοτική Μελέτη και Έρευνα σχετικά με τον Επηρεασμό, τη Συμπεριφορά και τα Χαρακτηριστικά των Χρηστών Τυχερών Παιχνιδιών κατά το έτος 2017, που ετοιμάστηκε από τον Οργανισμό Insights Market Research (IMR) Ltd για λογαριασμό της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων Κύπρου, αναφέρει:

Παρά τα υψηλά ποσοστά ενασχόλησης των Κυπρίων με τα τυχερά παιχνίδια, εντούτοις μικρό είναι το ποσοστό όσων αφιερώνουν πολύ χρόνο σε αυτά, ενώ για τη συντριπτική πλειοψηφία τους, δηλαδή για περισσότερους από εννιά στους δέκα, ο χρόνος ενασχόλησης δεν ξεπερνά τις τρεις ώρες την εβδομάδα.

Όπως και στην περίπτωση του χρόνου ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια, σύμφωνα με την έρευνα, έτσι και στην περίπτωση των χρημάτων που ξοδεύουν για τυχερά παιχνίδια, η μεγαλύτερη μερίδα των Κύπριων παικτών αφιερώνει περιορισμένο χρόνο και χρήμα για τυχερά παιχνίδια, παρουσιάζοντας υγιή στοιχηματική συμπεριφορά. Ένα μικρό, ωστόσο, ποσοστό των παικτών φαίνεται να ξοδεύει ανησυχητικά αποθέματα χρόνου και χρήματος στη συγκεκριμένη ενασχόληση και χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.

Επιπρόσθετα, από την έρευνα προκύπτει ότι η πλειοψηφία των ίδιων των παικτών θεωρούν ότι ο χρόνος και τα χρήματα που ξοδεύουν σε τυχερά παιχνίδια δεν έχουν τύχει σε γενικές γραμμές μεταβολής κατά τον τελευταίο χρόνο. Μάλιστα, ένα σημαντικό ποσοστό των παικτών υποστηρίζει μείωση του χρόνου και των εξόδων του για τυχερά παιχνίδια κατά τον τελευταίο χρόνο.

Αυξητική ήταν η τάση μόνο για ένα μικρό ποσοστό, αναφερόμενο σχεδόν αποκλειστικά σε προβληματικούς/παθολογικούς παίκτες και παίκτες που παρουσιάζουν συμπτώματα πιθανής προβληματικής συμπεριφοράς¹¹.

Τα παραπάνω, είναι ελάχιστες αναφορές από τις εκατοντάδες χιλιάδες που υπάρχουν σχετικά με τα τυχερά και μη παιχνίδια, τα οποία στη σύγχρονη εποχή του διαδικτύου έχουν γίνει προσιτά σε όλους και από οποιοδήποτε μέρος, ειδικά καταστήματα, σπίτια, εργασία, και οπουδήποτε υπάρχει σήμα διαδικτύου. Επειδή τα τυχερά παιχνίδια είναι πλέον αγαπημένη δραστηριότητα, μεγάλων και μικρών, η παρούσα έρευνα και μελέτη θέλησε να ανιχνεύσει την σχέση των νέων στην Ελλάδα με τα τυχερά παιχνίδια.

⁸ https://el.wikipedia.org/wiki/Τυχερά_παιχνίδια.

⁹ <https://psychopedia.gr/o-ethismos-ke-diatarachi-ton-atomon-sta-tychera-pechnidia>

¹⁰ The gamer audience reportedly stands at 33.5 million Britons – 69% of the population. Πηγή: <https://www.theguardian.com/technology/2014/sep/17/women-video-games-iab> (The article is more than 5 years old).

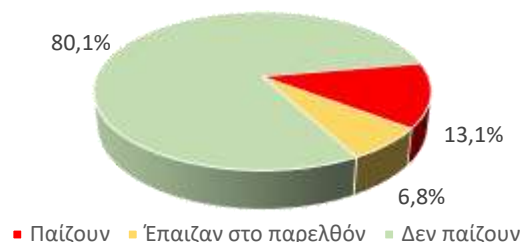
¹¹ <http://www.reporter.com.cy/responsible-gaming-week/article/569581/se-poia-tychera-paichnidia-pontaroy-n-perisso-tero-oi-kyprioi-kai-ta-ligtero-dimofili>

Στα επόμενα παρουσιάζονται τα στοιχεία-ευρήματα και τα συμπεράσματα αυτών των δραστηριοτήτων και με την έκφραση "παίζ..." εννοούμε "παίζ... τυχερά παιχνίδια".

Νέοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια

Σχεδόν όλοι οι νέοι απάντησαν στις ερωτήσεις του μέρους αυτού της έρευνας και δήλωσαν πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία, όπως ότι μόνο το 13,1% παίζει τυχερά παιχνίδια (190 νέοι στους 1459 του δείγματος) και πολλά άλλα που θα αναλύσουμε και θα παρουσιάσουμε στα επόμενα.

Νέοι που παίζουν	Παίζουν	Άτομα
Παίζουν	13,1%	190
Έπαιζαν στο παρελθόν	6,8%	99
Δεν παίζουν	80,1%	1161
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	1450
Δ. Δ. αν παίζουν		9
Σύνολο έρευνας		1459

Γράφημα 18: Νέοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια

Παρατηρούμε ότι οι νέοι που παίζουν είναι ένα όχι μικρό ποσοστό 13,1%, υπάρχει επίσης και ένα ποσοστό 6,8% νέων που έπαιζε και έχει σταματήσει να παίζει πλέον. Αυτό το ποσοστό δίνει τις εξής πληροφορίες:

1. Αν το 6,8% προστεθεί στους νέους που παίζουν, τότε έχουμε την πληροφορία ότι στο παρελθόν έπαιζε το 19,1% των νέων και από αυτούς το 35,6% κατάφερε με διάφορους τρόπους να απεξαρτηθεί.
2. Αν το 6,8% προστεθεί στους νέους που δεν παίζουν, τότε έχουμε την πληροφορία ότι σήμερα δεν παίζει το 86,9% των νέων από τους οποίους το 7,8% είναι νέοι που απεξαρτήθηκαν.

Και στις δυο περιπτώσεις πάντως το θετικό στοιχείο είναι ότι ένα σημαντικό ποσοστό των εθισμένων με τα τυχερά παιχνίδια νέων, μπορεί με διάφορους τρόπους να απεθιστεί.

Είδος τυχερών παιχνιδιών που προτιμούν οι νέοι 15-30 χρονών

Υπάρχουν πολλά είδη τυχερών παιχνιδιών που είναι νόμιμα στη χώρα μας, με αρχή ελέγχου των παιγνίων την ΕΕΕΠ¹².

¹² Η Ε.Ε.Ε.Π. (ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΑΙΓΝΙΩΝ) είναι ανεξάρτητη διοικητική Αρχή, αρμόδια για τη ρύθμιση, εποπτεία και έλεγχο των παιγνίων που διεξάγονται στην Ελληνική Επικράτεια.

Η ΕΕΕΠ συστάθηκε αρχικά το 2004 με το ν.3229/2004 (Α 38) ως διοικητική Αρχή με την επωνυμία «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών». Το 2011, με τις διατάξεις του ν.4002/2011 (Α 80), η Αρχή μετονομάστηκε σε «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.)», ενώ τον Φεβρουάριο του 2012, με τον ν.4038/2012 (Α14), μετατράπηκε και λειτουργεί, πλέον, ως ανεξάρτητη διοικητική Αρχή, με διοικητική και οικονομική ανεξαρτησία και αυτοτέλεια.

Αποστολή της Ε.Ε.Ε.Π. είναι η ρύθμιση, η εποπτεία και ο έλεγχος των παιγνίων, ώστε να διασφαλίζονται η νόμιμη και αδιάβλητη διεξαγωγή τους, η προστασία των παικτών, των ανηλίκων και του κοινωνικού συνόλου καθώς και τα προβλεπόμενα δημόσια έσοδα. Όραμα της Ε.Ε.Ε.Π. είναι όλα τα παιχνίδια να διεξάγονται νόμιμα και με ασφάλεια, χωρίς δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

Σύμφωνα με την ΕΕΕΠ: "Ο εθισμός στα τυχερά παιχνίδια αποτελεί σοβαρότατο κοινωνικό πρόβλημα, που μπορεί να οδηγήσει αρκετούς παίκτες στα όρια της απόγνωσης. Πολλοί άνθρωποι καταφεύγουν στα τυχερά παιχνίδια προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της καθημερινότητάς τους, με τον κίνδυνο κάποιοι από αυτούς να αναπτύξουν μορφές εξάρτησης. Ο εθισμός στα τυχερά παιχνίδια ορίζεται - μεταξύ άλλων - από το πόσο σημαντικό είναι το παιχνίδι στην καθημερινότητα ενός παίκτη και τι επιπτώσεις έχει σε όλους τους τομείς της ζωής του.

Σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία επιχειρείται μια διάκριση μεταξύ «παθολογικού παίκτη» και «προβληματικού παίκτη». Ο «παθολογικός παίκτης» παρουσιάζει πιο σοβαρή μορφή διαταραχής, ενώ ο όρος «προβληματικός παίκτης» χρησιμοποιήθηκε για τα άτομα των οποίων η εμπλοκή στα τυχερά παιχνίδια, θεωρείται λιγότερο σοβαρή.

Σε κάθε περίπτωση, η «προβληματική ενασχόληση» ή η «παθολογική ενασχόληση» έχει ως αποτέλεσμα αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στη συμπεριφορά και στην καθημερινή ζωή του ατόμου."

<https://www.gamingcommission.gov.gr/>

Τα πιο γνωστά παιχνίδια που είναι διαθέσιμα είτε μέσω φυσικών σημείων (καταστήματα και άλλοι χώροι) είτε μέσω διαδικτύου, είναι τα: Στοίχημα, Ξυστό, Τζόκερ, Καζίνο, Κίνο, ΠΡΟΠΟ.

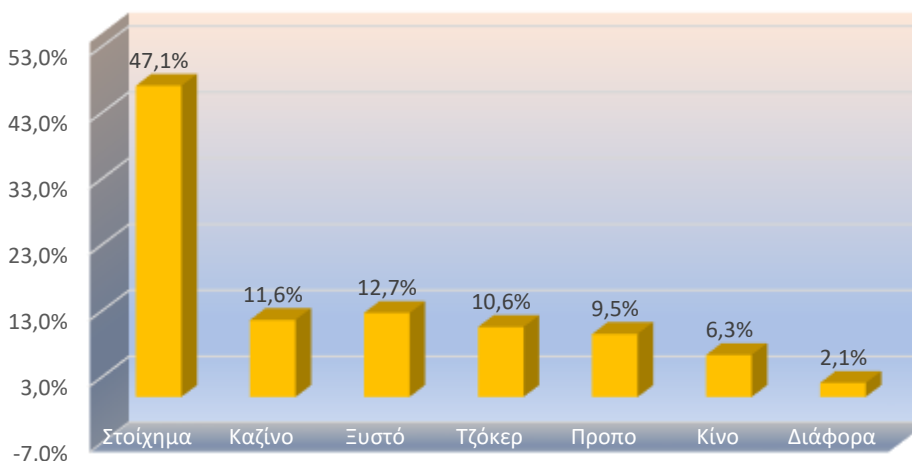
Η κατανομή των 190 παικτών του δείγματος που παίζουν τυχερά παιχνίδια φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα, στα οποία παρουσιάζονται οι δηλώσεις τόσο των μοναδικών προτιμήσεων των παικτών, όσο και αυτές που περιλαμβάνουν τις μοναδικές με την πρόσθεση αναλογικά των επιθυμιών των παικτών από τις πολλαπλές επιλογές τους¹³.

Πίνακας 8: Είδος παιχνιδιών που παίζουν οι νέοι

Είδος παιχνιδιών που παίζουν οι νέοι	Μοναδικοί λόγοι		Με αναγωγή	
	Παίζουν	Άτομα	Παίζουν	Άτομα
Στοίχημα	36,0%	68	47,1%	89
Καζίνο	5,8%	11	11,6%	22
Ξυστό	4,8%	9	12,7%	24
Τζόκερ	1,1%	2	10,6%	20
Προπό	0,0%	0	9,5%	18
Κίνο	0,0%	0	6,3%	12
Διάφορα	52,4%	99	2,1%	4
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	189	100,0%	189
Δ. Δ. Είδος παιχνιδιού		1		1
Σύνολο έρευνας		190		190

Πρώτο στις προτιμήσεις των παικτών μετά την αναγωγή, με πέντε στους δέκα παίκτες είναι το στοίχημα και έπονται με έναν στους δέκα τα καζίνο, ξυστό, τζόκερ και προπό. Το κίνο παίζεται από έναν στους δεκαπέντε παίκτες.

Δεν ελέγξαμε παιχνίδια με ανθρώπους ή ζώα όπως πυγμαχίες, ιπποδρομίες, κυνοδρομίες κ.ά.

Γράφημα 19: Είδος παιχνιδιών που παίζουν οι νέοι. Επιλογές με αναγωγή των πολλαπλών επιλογών

Νέοι που παίζουν ως προς το φύλο

Οι νέοι που παίζουν και δήλωσαν φύλο είναι 189 δηλαδή το 13,0% του δείγματος των 1456 νέων. Διακρίνονται ως προς το φύλο σε άνδρες 10,2% του δείγματος και γυναίκες 2,8% του δείγματος.

Η κατανομή φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο γράφημα.

Σημείωση: 99 ακόμα νέοι έπαιζαν αλλά διέκοψαν τα τυχερά παιχνίδια (συνολικά 289 νέοι 15-30 χρονών είχαν επαφή με τυχερά παιχνίδια).

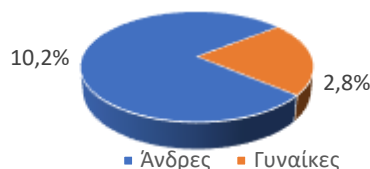
¹³ Επειδή οι πολλαπλοί λόγοι κατέχουν το υψηλότερο ποσοστό (52,4%) των άλλων μοναδικών λόγων, επιχειρήσαμε μια αναγωγή των πολλαπλών λόγων σε ίσα μέρη των λόγων στους οποίους αναφέρονται και παρουσιάζουμε τη νέα κατανομή και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 9: Νέοι που παίζουν ως προς το φύλο

Νέοι που παίζουν ως προς το φύλο	Νέοι που παίζουν ως προς το φύλο του δείγματος	Νέοι που παίζουν ως προς το δείγμα	Νέοι που απάντησαν	Νέοι του δείγματος
	στ5/στ6	στ6/1456	5	6
Άνδρες	22,8%	10,2%	148	650
Γυναίκες	5,1%	2,8%	41	806
Σύνολο	13,0%	13,0%	189	1456

Γράφημα 20: Νέοι που παίζουν ως προς το φύλο του δείγματος (Άνδρες 650-Γυναίκες 806)

Γράφημα 21: Νέοι που παίζουν ως προς το σύνολο του δείγματος (1456)

Είναι φανερό ότι το φύλο έχει μεγάλη σημασία στη δραστηριότητα των νέων στα τυχερά παιχνίδια, αφού η αναλογία είναι μεγαλύτερη από τέσσερις άνδρες προς μια γυναίκα (22,8%/5,1%), δηλαδή οι άνδρες είναι περίπου 350% περισσότεροι των γυναικών.

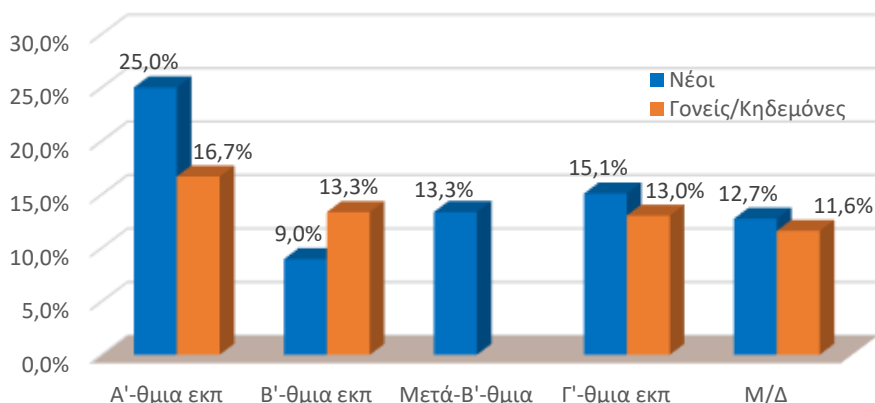
Το εύρημα αυτό χρειάζεται ερμηνεία από ειδικούς επιστήμονες.

Μορφωτικό επίπεδο νέων και γονέων/κηδεμόνων

Οι νέοι οι ίδιοι αλλά και οι γονείς/κηδεμόνες τους έχουν μορφωτικό επίπεδο όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, η κατανομή των οποίων φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 10: Μορφωτικό επίπεδο νέων που παίζουν και των γονέων/κηδεμόνων

Μορφωτικό επίπεδο νέων που παίζουν και των γονέων/κηδεμόνων	Νέοι που παίζουν	Γονείς/Κηδεμόνες νέων που παίζουν
Α'-θμια εκπαίδευση	25,0%	16,7%
Β'-θμια εκπαίδευση	9,0%	13,3%
Μετά-Β'-θμια εκπαίδευση	13,3%	
Γ'-θμια εκπαίδευση	15,1%	13,0%
Μ/Δ	12,7%	11,6%
Σύνολο	13,0%	13,1%

Γράφημα 22: Μορφωτικό επίπεδο γονέων/κηδεμόνων και νέων που παίζουν

Από τον πίνακα των κατανομών και το γράφημα φαίνεται ότι το μορφωτικό επίπεδο των γονέων/κηδεμόνων και αυτό των νέων που παίζουν συσχετίζονται αρκετά και ειδικά στα υψηλά μορφωτικά επίπεδα. Τα δυο επίπεδα έχουν σχέση αλλά όχι απόλυτη (με συντελεστή συσχέτισης Pearson $r=0,831$), γεγονός που σημαίνει πως παραδειγματίζονται από τους γονείς/κηδεμόνες τους και τους μιμούνται.

Καταγωγή νέων

Η κατανομή της χωρικής προέλευσης των νέων δίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα.

Πίνακας 11: Καταγωγή των νέων που παίζουν τυχερά παιχνίδια

Καταγωγή νέων	%	Άτομα που παίζουν	Άτομα έρευνας
Ηπειρωτική περιοχή	12,1%	130	1078
Ηπειρωτική και Νησιωτική περιοχή	7,4%	2	27
Νησιωτική περιοχή	16,8%	56	333
Σύνολο Περιπτώσεων	13,1%	188	1438
Δ. Δ.	9,5%	2	21
Σύνολο έρευνας	13,0%	190	1459

Από την παραπάνω κατανομή και το γράφημα εκτιμούμε ότι η περιοχή προέλευσης ή καταγωγής των νέων δεν παίζει ρόλο στη συμμετοχή τους στα τυχερά παιχνίδια, αν και οι νέοι των νησιωτικών περιοχών υπερτερούν κατά 38,8% των νέων των ηπειρωτικών περιοχών, ακολουθούν δε τη μορφή της κατανομής του δείγματος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πολλά από τα παιχνίδια αν όχι όλα παίζονται ηλεκτρονικά και σε όλη τη χώρα υπάρχει διασύνδεση με το INTERNET αλλά και στο ότι φυσικά μέρη παιχνιδιού (καταστήματα ΠΡΟΠΟ, ΤΖΟΚΕΡ, κτλ) υπάρχουν επίσης σε όλη τη χώρα αφού η διασύνδεσή τους στο INTERNET είναι εύκολη. Άλλα παιχνίδια όπως χαρτιά κτλ. δεν απαιτούν ειδικές χωροταξικές προϋποθέσεις.

Γράφημα 23: καταγωγή νέων

Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια

Η ηλικία της πρώτης επαφής με τα τυχερά παιχνίδια είναι ίσως ενδεικτική της ευθύνης των γονέων/κηδεμόνων των παιδιών, γιατί ερευνούμε όλες τις δυνατές παράπλευρες συνιστώσες για όλες τις ηλικιακές ομάδες. Για τη διερεύνηση της σχέσης των νέων με τα τυχερά παιχνίδια όσο αφορά την ηλικία στην οποία είχαν την πρώτη επαφή τους, ορίσαμε τις ακόλουθες ηλικιακές ομάδες με υποκειμενικό χαρακτηρισμό ικανοτήτων¹⁴:

¹⁴ Ο χωρισμός σε αυτές τις ηλικιακές ομάδες είναι υποκειμενικός και δεν ακολουθεί καμμία παιδαγωγική, ψυχολογική, παιδιατρική ή ψυχιατρική αρχή. Χρησιμοποιείται για να είναι τα γραφήματα πιο συγκεντρωτικά και συνεπυγμένα και να έχουν μια αντιστοιχία με τα εκπαιδευτικά επίπεδα και τις γνώσεις που λαμβάνονται σε αυτά.

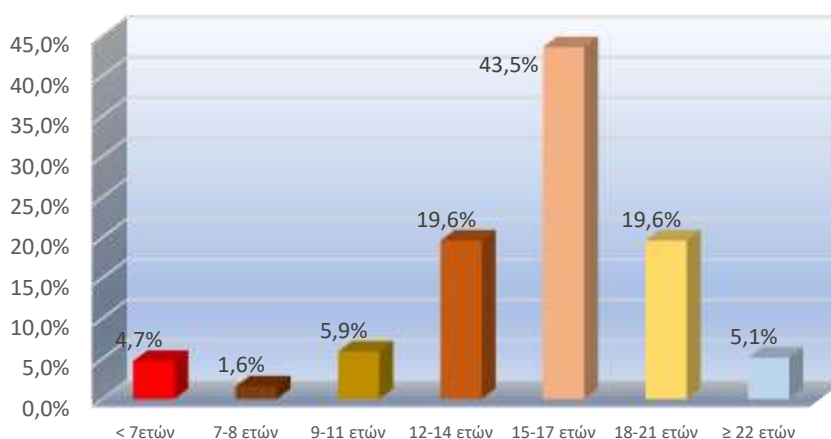
Πίνακας 12: Ηλικιακές ομάδες ανάλυσης στοιχείων

<7 ετών	Προσχολική ηλικία και πρώτη τάξη δημοτικού σχολείου, τα παιδιά δεν έχουν γνώσεις γραφής και ανάγνωσης
7-8 ετών	Πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Αρχική επαφή με ανάγνωση και γραφή, κατανόηση απλών νοημάτων
9-11 ετών	Ανώτερες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Καλή κατανόηση νοημάτων και μηνυμάτων
12-14 ετών	Γυμνάσιο. Καλή κατανόηση νοημάτων, μηνυμάτων και διαφημίσεων
15-17 ετών	Λύκειο. Πολύ καλή κατανόηση νοημάτων, μηνυμάτων και διαφημίσεων
18-21 ετών	ΙΕΚ, Κολλέγια, Πανεπιστήμια. Υπεύθυνα άτομα ως προς τη λήψη αποφάσεων
≥22 ετών	Απολύτως υπεύθυνα άτομα για όλες τις δραστηριότητές τους

Σε κάποιες περιπτώσεις εξετάζουμε ενιαία τις ηλικίες 7-11 χρονών ως ηλικίες δημοτικού σχολείου. Η κατανομή των νέων που σήμερα είναι 15-30 χρονών και έπαιζαν και παίζουν τυχερά παιχνίδια, σε ηλικιακές ομάδες, φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 13: Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια

Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια	% περιπτώσεων πρώτης επαφής	Άτομα Περιπτώσεων
< 7ετών	4,7%	12
7-8 ετών	1,6%	4
9-11 ετών	5,9%	15
12-14 ετών	19,6%	50
15-17 ετών	43,5%	111
18-21 ετών	19,6%	50
≥22 ετών	5,1%	13
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	255
Δ. Δ. ηλικία επαφής		34
Σύνολο έρευνας		289

Γράφημα 24: Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια

Το 4,70% των παιδιών ηλικίας κάτω των 7 ετών, ξεκίνησαν να παίζουν τυχερά παιχνίδια. Το ποσοστό δεν είναι καθόλου μικρό, όπως επίσης δεν είναι μικρό και το ποσοστό 12,2% των νέων έως και 11 ετών (δηλαδή μέχρι και μαθητές δημοτικού σχολείου) που επίσης είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια. Τα ποσοστά αυτά είναι σημαντικά, αν η ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια γινόταν και γίνεται χωρίς την επίβλεψη των γονιών/κηδεμόνων.

Η μεγάλη ένταση τυχερών παιχνιδιών παρουσιάζεται στις ηλικίες λυκείου. Περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα νέους που παίζουν τυχερά παιχνίδια είναι μαθητές λυκείου ενώ η κύρια μάζα των

παικτών τυχερών παιγνιδιών, δηλαδή οκτώ στους δέκα είναι μαθητές γυμνασίου, λυκείου, ΙΕΚ/Κολ-λεγίων και φοιτητές.

Είναι βέβαιο ότι η πολιτεία και οι αρμόδιοι φορείς πρέπει να ασχοληθούν σοβαρά με το θέμα.

Σε επόμενες παραγράφους παρουσιάζουμε τα ευρήματα ανά ηλικιακή ομάδα, ώστε οι ειδικοί επιστήμονες να έχουν αναλυτικά στοιχεία σε σχέση με την ηλικία των νέων.

Λόγοι που παίζουν τυχερά παιγνίδια

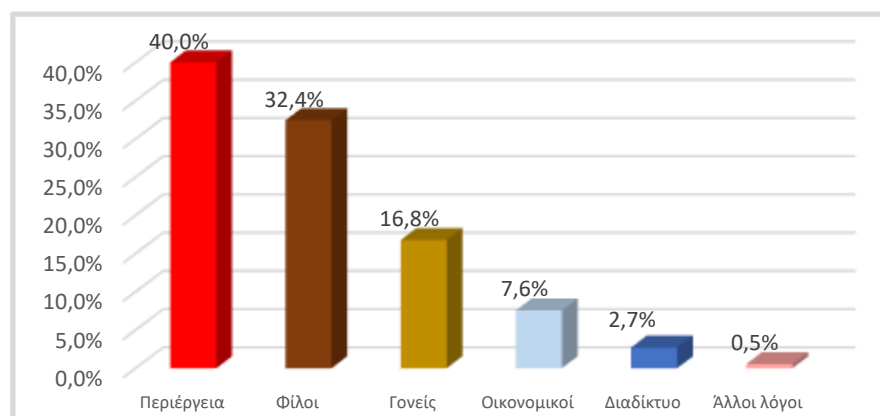
Στον επόμενο πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα φαίνονται οι λόγοι που επικαλούνται οι νέοι για τη δραστηριότητά τους στα τυχερά παιγνίδια. Όπως φαίνεται η περιέργεια είναι ένας σημαντικός λόγος που παρακινεί τους νέους να παίζουν, με δεύτερους τους φίλους. Δεν λείπει βέβαια και ο παράγοντας γονείς, που έστω με μικρό ποσοστό, είναι ένας υπαρκτός βραχίονας ώθησης. Τέλος, οι πολλαπλοί λόγοι (π.χ. περιέργεια, φίλοι, διαδίκτυο) είναι η ισχυρότερη κατηγορία.

Επειδή οι πολλαπλοί λόγοι κατέχουν υψηλό ποσοστό των άλλων μοναδιαίων λόγων, επιχειρήσαμε μια αναγωγή¹⁵ τους σε ίσα μέρη των λόγων στους οποίους αναφέρονται και παρουσιάζουμε τη νέα κατανομή και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 14: Λόγοι που παίζουν τυχερά παιγνίδια

Λόγος που παίζουν τυχερά παιγνίδια	Περιπτώσεις	Άτομα Έρευνας
Περιέργεια	25,9%	48
Φίλοι	21,1%	39
Γονείς	10,8%	20
Οικονομικοί	4,9%	9
Διαδίκτυο	1,6%	3
Πολλαπλοί λόγοι	35,7%	66
Σύνολο λόγων	100,0%	185
Δ. Δ. λόγο		5
Σύνολο έρευνας		190

Λόγοι που παίζουν τυχερά παιγνίδια	Περιπτώσεις με αναγωγή	Άτομα με Αναγωγή
Περιέργεια	40,0%	74
Φίλοι	32,4%	60
Γονείς	16,8%	31
Οικονομικοί	7,6%	14
Διαδίκτυο	2,7%	5
Άλλοι λόγοι	0,5%	1
Σύνολο λόγων	100,0%	185
Δ. Δ. λόγο		5
Σύνολο έρευνας		190

Γράφημα 25: Λόγοι που παίζουν τυχερά παιγνίδια (Με αναγωγή των πολλαπλών λόγων)

Παρατηρούμε ότι η μορφή της κατανομής δεν άλλαξε ουσιαστικά. Η περιέργεια σε σχέση με την άγνοια των κινδύνων, κύρια του εθισμού, παρέμεινε ο ουσιαστικότερος λόγος εμπλοκής των νέων με τα τυχερά παιγνίδια, ακολουθούμενος από τους φίλους.

¹⁵ Η αναγωγή έγινε με αναλογία. Π.χ. αν υπήρχαν 3 απαντήσεις με: "φίλοι, γονείς, περιέργεια, διαδίκτυο", τότε σε κάθε μια από αυτές πιστώσαμε ¼ της μονάδας.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ένας στους έξι γονείς θεωρείται ότι συνέβαλε αν δεν ώθησε τα παιδιά του να παίζουν τυχερά παιχνίδια.

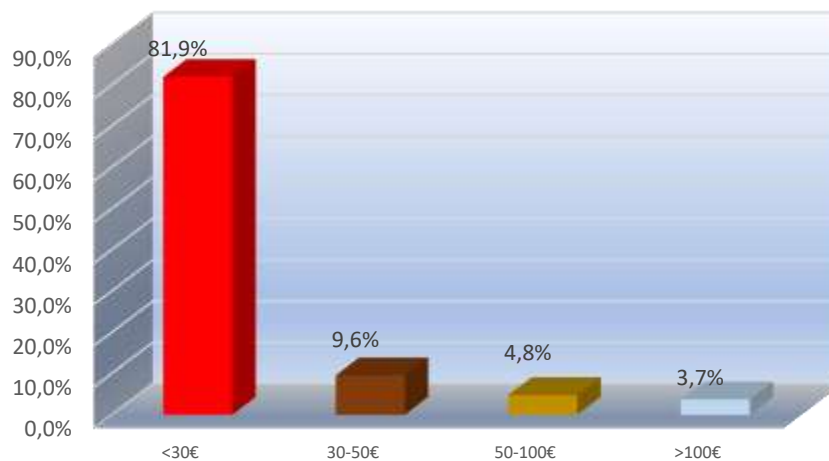
Επίσης αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ένας στους δέκα νέους θεωρεί ότι μπορεί να κερδίσει χρήματα παίζοντας τυχερά παιχνίδια. Θα δούμε στα επόμενα αν και πόσο αυτό αληθεύει.

Χρήματα που ξοδεύουν οι νέοι 15-30 χρονών στα τυχερά παιχνίδια

Ένα από τα παράγωγα προβλήματα της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια είναι τα χρήματα που ξοδεύονται από τους παίκτες. Τα ποσά ανά μήνα τα κατατάξαμε σε τέσσερις κατηγορίες και η κατανομή τους φαίνεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 15: Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα στα τυχερά παιχνίδια

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα στα τυχερά παιχνίδια	Περιπτώσεις	Άτομα περιπτώσεων
<30€	81,9%	154
30-50€	9,6%	18
50-100€	4,8%	9
>100€	3,7%	7
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	188
Δ. Δ. χρήματα		2
Σύνολο έρευνας		190

Γράφημα 26: Χρήματα που ξοδεύουν οι νέοι 15-30 χρονών τον μήνα στα τυχερά παιχνίδια

Με υποκειμενική αριθμητική, για την εκτίμηση μιας τάξης μεγέθους, χωρίς να έχουμε στη διάθεσή μας πραγματικά δεδομένα, θεωρούμε ότι:

- Όσοι παίζουν <30€ τον μήνα, παίζουν 20€ τον μήνα,
- Όσοι παίζουν 30€≤ποσό<50€ τον μήνα, παίζουν 40€ τον μήνα,
- Όσοι παίζουν 50€≤ποσό<100€ τον μήνα, παίζουν 75€ τον μήνα, και
- Όσοι παίζουν >100€ τον μήνα, παίζουν 150€ τον μήνα,

Η μέση δαπάνη ενός παίκτη 15-30 ετών (190 παίκτες) στην Ελλάδα για τυχερά παιχνίδια εκτιμάται σε 29,39¹⁶€ τον μήνα, και η μέση δαπάνη ενός νέου του δείγματος (1459 νέοι) εκτιμάται σε 3,79¹⁷€ τον μήνα.

¹⁶ $(154 \cdot 20 + 18 \cdot 40 + 9 \cdot 75 + 7 \cdot 150) / 188 = 5525 / 188 = 29,39$

¹⁷ $5525 / 1459 = 3,79$

Τα χρήματα που δαπανούν οι νέοι 15-30 χρονών σε τυχερά παιχνίδια είναι περισσότερα από €7,7 εκατομμύρια τον μήνα ή περισσότερα από €93 εκατομμύρια τον χρόνο¹⁸.

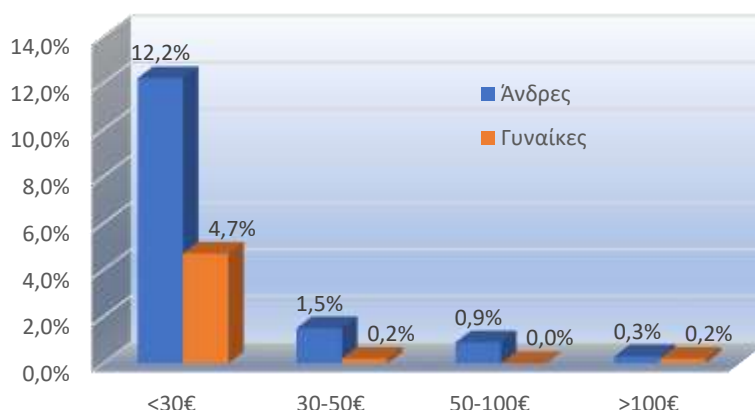
Σημείωση: Τα προηγούμενα στοιχεία έχουν εκτιμηθεί με υποκειμενικές θεωρήσεις και υποθέσεις και όχι με πραγματικές μετρήσεις. Παρόλη την υποκειμενική εκτίμηση, τα στοιχεία δίνουν την τάξη μεγέθους του προβλήματος.

Χρήματα που ξοδεύουν οι νέοι στα τυχερά παιχνίδια ως προς το φύλο

Από τον επόμενο πίνακα και το γράφημα φαίνεται ότι οι άνδρες αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος κάθε κλίμακας δαπάνης.

Η κατανομή είναι σχετική ως προς το φύλο στην έρευνα (650 άνδρες και 806 γυναίκες).

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα στα τυχερά παιχνίδια οι νέοι 15-30 χρονών ως προς το φύλο των νέων της έρευνας		
	Άνδρες	Γυναίκες
<30€	12,2%	4,7%
30-50€	1,5%	0,2%
50-100€	0,9%	0,0%
>100€	0,3%	0,2%

Γράφημα 27: Χρήματα που ξοδεύουν οι νέοι 15-30 χρονών τον μήνα στα τυχερά παιχνίδια ως προς το φύλο των νέων της έρευνας

Η κύρια μάζα (81,9%) των νέων 15-30 χρονών που παίζουν τυχερά παιχνίδια, δηλαδή το 12,2% των ανδρών και το 4,7% των γυναικών της έρευνας και κατ' επέκταση της χώρας, δαπανά λιγότερο από 30 ευρώ τον μήνα σε τυχερά παιχνίδια. Οι άνδρες είναι κατά 160% περισσότεροι από τις γυναίκες. Στη δαπάνη των 30-50€ οι άνδρες είναι το 650% των γυναικών.

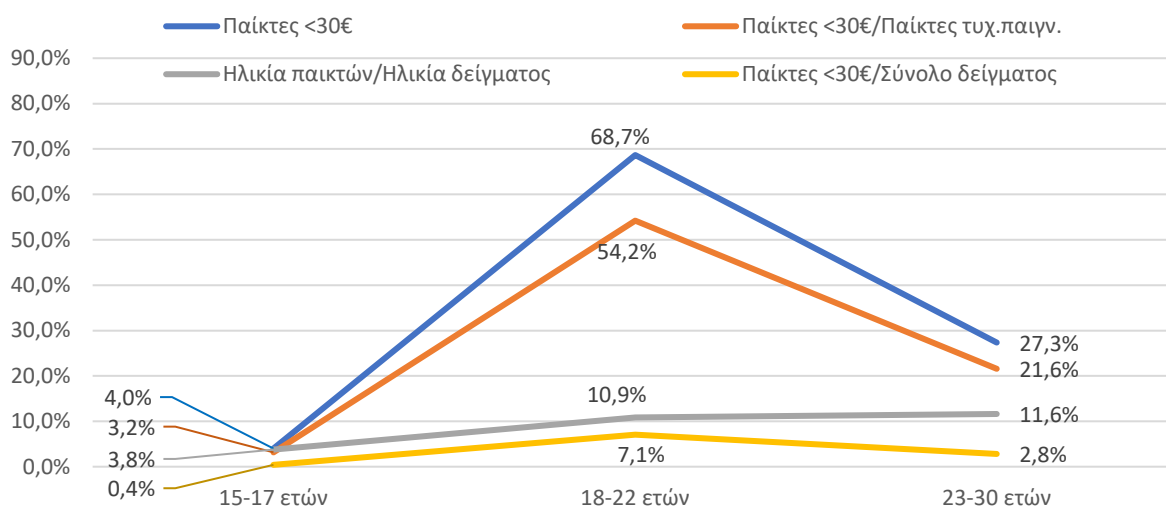
Νέοι που ξοδεύουν <30€ στα τυχερά παιχνίδια ως προς την ηλικία

Είδαμε πως η συντριπτική πλειονότητα των νέων 15-30 χρόνων ξοδεύει λιγότερο από 30€ τον μήνα, ποσό που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί υπερβολικό, εξαρτάται όμως από το προφίλ των παικτών, γιαυτό παρουσιάζουμε τις σημερινές ηλικίες που το ξοδεύουν (Συνολικοί παίκτες τυχερών παιχνιδιών = 190, παίκτες που παίζουν <30€ και δήλωσαν ηλικία = 150).

Πίνακας 16: Νέοι που ξοδεύουν <30€ τον μήνα ως προς τη σημερινή ηλικία τους

Ξοδεύουν <30€ τον μήνα ως προς τη σημερινή ηλικία τους	Παίκτες <30€	Παίκτες τυχερών παιχνιδιών	Παίκτες/άτομα δείγματος	Δείγμα έρευνας	Παίκτες <30€	Άτομα ηλικίας στο δείγμα
	Στ6/150	Στ6/190	Στ6/στ7	Στ6/1459	6	7
15-17 ετών	4,0%	3,2%	3,8%	0,4%	6	159
18-22 ετών	68,7%	54,2%	10,9%	7,1%	103	947
23-30 ετών	27,3%	21,6%	11,6%	2,8%	41	353
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	78,9%	10,3%	10,3%	150	1459
Δ. Δ. ηλικία					4	
Σύνολο έρευνας					154	

¹⁸ Έχουμε εκτιμήσει από τα στοιχεία της απογραφής του 2011 της ΕΛΣΤΑΤ ότι οι νέοι 15-30 χρονών είναι 2.050.751 χωρίς να μπορούμε να υπολογίσουμε και τους αλλοδαπούς νέους αυτών των ηλικιών που διαβιούν στη χώρα μας που πιθανότατα κάποιοι από αυτούς παίζουν τυχερά παιχνίδια. Έτσι, οι νέοι (Ελληνες) δαπανούν: $3,79 \times 2.050.751 = 7.765.867$ τον μήνα ή 93.190.398€ τον χρόνο.

Γράφημα 28: Νέοι που ξοδεύουν <30€ τον μήνα ως προς διάφορες παραμέτρους

Από τον πίνακα και το γράφημα φαίνεται ότι η ομάδα 15-17 ετών έχει τη μικρότερη παρουσία στα τυχερά παιχνίδια. Είναι το:

- 4,0% των ατόμων που ξοδεύουν λιγότερο από 30€ τον μήνα (6/150)
- 3,2% των παικτών που παίζουν τυχερά παιχνίδια (6/190)
- 3,8% των ατόμων 15-17 ετών της έρευνας (6/159)
- **0,4% των ατόμων του δείγματος (6/1459) της έρευνας και κατ' επέκταση των νέων 15-30 ετών στη χώρα**

Είναι βέβαιο ότι υπάρχουν οικογένειες που μπορούν να διαθέσουν στα παιδιά τους 30€ τον μήνα για παιχνίδια στο διαδίκτυο ή σε άλλο φυσικό κατάστημα, όπως είναι βέβαιο ότι υπάρχουν και άλλες που δεν μπορούν να διαθέσουν ούτε αυτά τα ποσά και αυτό ίσως δημιουργεί θέμα και πρόβλημα στα παιδιά τους λόγω του παιδικού ανταγωνισμού.

Η επόμενη ηλικιακή ομάδα των 18-22 ετών έχει την ισχυρότερη παρουσία στα τυχερά παιχνίδια. Τα στοιχεία της είναι:

- 68,7% των ατόμων που ξοδεύουν λιγότερο από 30€ τον μήνα (103/150)
- 54,2% των παικτών που παίζουν τυχερά παιχνίδια (103/190)
- 10,9% των ατόμων 18-22 ετών της έρευνας (103/159)
- **7,1% των ατόμων του δείγματος της έρευνας και κατ' επέκταση των νέων 15-30 ετών στη χώρα (103/1459)**

Τέλος, και η ηλικιακή ομάδα 23-30 ετών έχει και αυτή μια ισχυρή παρουσία στα τυχερά παιχνίδια, με στοιχεία:

- 27,3% των ατόμων που ξοδεύουν λιγότερο από 30€ τον μήνα (41/150)
- 21,6% των παικτών που παίζουν τυχερά παιχνίδια (41/190)
- 11,6% των ατόμων 23-30 ετών της έρευνας (41/159)
- **2,8% των ατόμων του δείγματος (41/1459) της έρευνας και κατ' επέκταση των νέων 15-30 ετών στη χώρα**

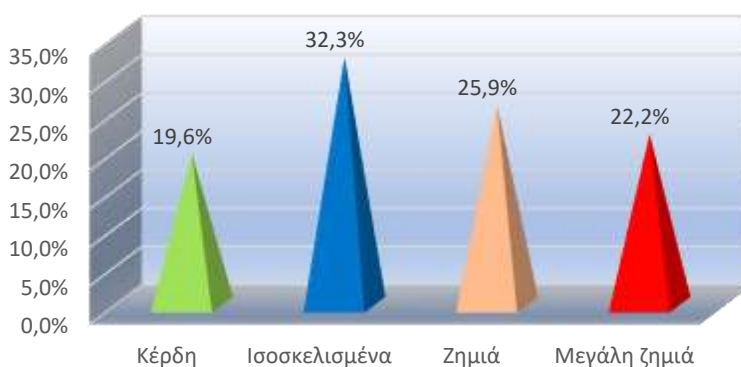
Κέρδη και Ζημίες από τυχερά παιχνίδια

Στις διαφημίσεις προβάλλονται και ακούγονται πολλά για κέρδη από τυχερά παιχνίδια επισημαίνοντας όμως και τον κίνδυνο του εθισμού. Για τον παραπάνω λόγο μελετήσαμε τα κέρδη και τις ζημίες που αναφέρουν οι νέοι που παίζουν.

Πίνακας 17: Κέρδη-Ζημίες από τυχερά παιχνίδια νέων 15-30 χρονών

Κέρδη-Ζημίες από τυχερά παιχνίδια νέων 15-30 χρονών	% που παίζουν	Άτομα που παίζουν
Κέρδη	19,6%	37
Ισοσκελισμένα	32,3%	61
Ζημιά	25,9%	49
Μεγάλη ζημιά	22,2%	42
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	189
Δ. Δ. κέρδη-ζημίες		1
Σύνολο έρευνας		190

Από τον προηγούμενο πίνακα και το γράφημα, αν δεν λάβουμε υπόψη μας το 32,3% των ισοσκελισμένων περιπτώσεων που δεν υπάρχουν ούτε κέρδη ούτε ζημίες, βλέπουμε ότι μόνο το 19,6% έχει κέρδη έναντι του 48,1% που έχει ζημίες.

Γράφημα 29: Κέρδη-Ζημίες νέων 15-30 χρονών από τυχερά παιχνίδια

Με υποκειμενική αριθμητική, για την εκτίμηση μιας

τάξης μεγέθους, χωρίς να έχουμε στη διάθεσή μας άλλα δεδομένα πέραν αυτών που δήλωσαν οι νέοι 15-30 χρονών της έρευνας, θεωρούμε ότι:

- Όσοι παίζουν <30€ τον μήνα, παίζουν 20€ τον μήνα,
- Όσοι παίζουν 30€≤ποσό<50€ τον μήνα, παίζουν 40€ τον μήνα,
- Όσοι παίζουν 50€≤ποσό<100€ τον μήνα, παίζουν 75€ τον μήνα, και,
- Όσοι παίζουν ≥100€ τον μήνα, παίζουν 150€ τον μήνα,
- Τα κέρδη και οι ζημίες είναι ισόποσα μεγέθη, ίσα με το μισό των ποσών που παίζονται
- Οι μεγάλες ζημίες είναι το 75% του ποσού που παίζουν οι παίκτες

Σύμφωνα με τις θεωρήσεις μας, στους 188 παίκτες τυχερών παιχνιδιών υπάρχει ζημιά κάθε μήνα η οποία είναι 8,62€ ανά άτομο που παίζει ή 1,11€ ανά άτομο του δείγματος¹⁹, δηλαδή ανά νέο 15-30 χρονών της χώρας. Έχουμε εκτιμήσει ότι οι νέοι 15-30 της Ελλάδος είναι 2.050.751 (μη υπολογιζόμενων των αλλοδαπών νέων), άρα:

¹⁹ Υπολογισμός Ισοζυγίου κερδών – Ζημιών

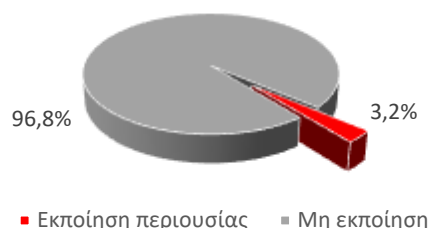
Κέρδη - Ζημίες ανά μήνα νέων 15-30 χρονών που παίζουν τυχερά παιχνίδια					
Κλίμακα	ποσό<30	30≤ποσό<50	50≤ποσό<100	100≤ποσό	Σύνολο
Ποσό Υπολογισμού (€) ανά μήνα	20 €	40 €	75 €	150 €	€
Ζημιά (άτομα) (50% των δαπανών)	38	8	3	0	-653 €
Μεγάλη Ζημιά (άτομα) (75% των δαπανών)	30	3	4	5	-1.328 €
Κέρδη (άτομα) (50% των δαπανών)	36	0	0	0	360 €
Ισοζύγιο των 188 παικτών (€)					-1.620 €
Ισοζύγιο ανά παίκτη (€)					-8,617 €
Ισοζύγιο ανά νέο 15-30 χρονών (€)					-1,110 €
Ζημιά νέων Ελλάδας/μήνα (€)					-2.277.250 €
Ζημιά νέων Ελλάδας/έτος (€)					-27.327.000 €

Οι νέοι 15-30 χρονών της Ελλάδας χάνουν κάθε μήνα περίπου 2.277.000€ ή 27.327.000€ τον χρόνο σε τυχερά παιχνίδια.

Εκποίηση περιουσίας για συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια

Από τον επόμενο πίνακα και το γράφημα φαίνεται ότι το 3,2% των παικτών τυχερών παιχνιδιών έχει εκποιήσει περιουσιακό στοιχείο προκειμένου να έχει χρήματα για τυχερά παιχνίδια. Αν το ποσοστό αυτό προβληθεί στο σύνολο του δείγματος (1459 νέοι) παρατηρούμε ότι το 0,41% των νέων 15-30 χρονών έχει εκποιήσει περιουσιακό στοιχείο και αν το προβάλλουμε στο σύνολο των νέων της χώρας (2.050.751 νέοι 15-30 χρονών) τότε εκτιμούμε ότι 8.434 νέοι της χώρας έχουν εκποιήσει (μέχρι την ημέρα της έρευνας) περιουσιακά στοιχεία προκειμένου να παίξουν σε τυχερά παιχνίδια.

Εκποίηση περιουσίας για συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια	Εκποίηση	Άτομα
Εκποίηση περιουσίας	3,2%	6
Μη εκποίηση	96,8%	183
Σύνολο περιπτώσεων	100,0%	189
Δ. Δ. εκποίηση		1
Σύνολο έρευνας		190

Γράφημα 30: Εκποίηση περιουσίας από νέους 15-30 χρονών για να παίξουν τυχερά παιχνίδια

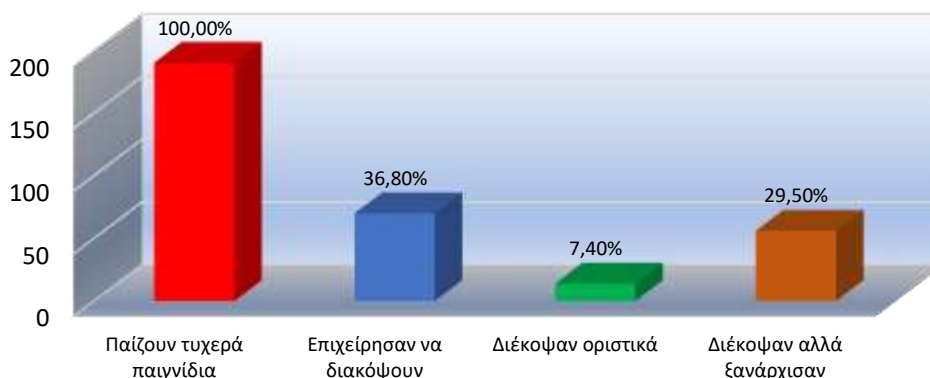
Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα διακοπής της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

Προσπάθεια από αυτούς που παίζουν

Με τα τυχερά παιχνίδια ασχολούνταν την ημέρα της έρευνας το 13,1% των νέων του δείγματος, δηλαδή 190 νέοι 15-30 ετών από τους 1459 του δείγματος. Από αυτούς οι 70 (36,8%) προσπάθησαν να σταματήσουν το παιχνίδι και οι 56 (80,0%) το κατάφεραν, όμως μετά από κάποιο διάστημα ξανάρχισαν να παίζουν, οπότε μόνον οι 14 διέκοψαν οριστικά. Το εύρημα αυτό δηλώνει ότι πρέπει να επιδείξει πολύ υπομονή και μεγάλη θέληση όποιος επιθυμεί να απεθιστεί.

Πίνακας 18: Διακοπή τυχερών παιχνιδιών από παίκτες που παίζουν

Διακοπή τυχερών παιχνιδιών από παίκτες που παίζουν	Διέκοψαν Άτομα n	Παίζουν ...	Επιχείρησαν ...
		n/190	n/70
Παίζουν τυχερά παιχνίδια	190	100,0%	
Επιχείρησαν να διακόψουν	70	36,8%	100%
Διέκοψαν οριστικά	14	7,4%	20,0%
Διέκοψαν αλλά ξανάρχισαν	56	29,5%	80,0%

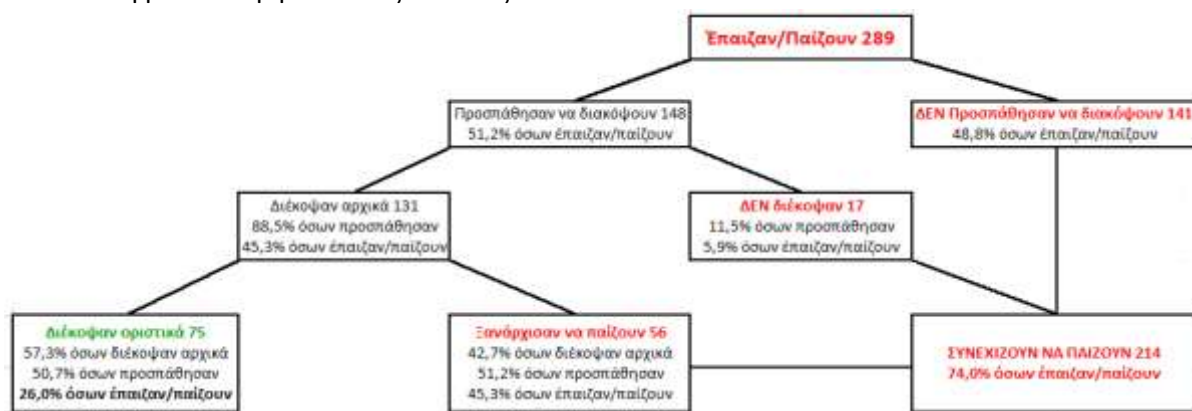
Γράφημα 31: Διακοπή τυχερών παιχνιδιών από παίκτες που παίζουν τυχερά παιχνίδια

Προσπάθεια από αυτούς που είχαν επαφή (έπαιζαν και παίζουν)

Το ακόλουθο γράφημα δείχνει τα αποτελέσματα όλων όσων είχαν επαφή με τυχερά παιχνίδια, και αυτών που έπαιζαν και διέκοψαν και αυτών που εξακολουθούν και παίζουν. Δείχνει αριθμητικά την επιθυμία, την προσπάθεια, την επιτυχία και τη σταθερότητα της επιτυχίας όσων θέλησαν να διακόψουν τη συμμετοχή τους σε τυχερά παιχνίδια.

Οι νέοι που έπαιζαν ή εξακολουθούν να παίζουν τυχερά παιχνίδια είναι 289. Από αυτούς οι 148 προσπάθησαν να διακόψουν τα παιχνίδια και οι 131 αρχικά το κατάφεραν. Στη συνέχεια οι 56 ξανάρχισαν να παίζουν ενώ οι 75 διέκοψαν οριστικά. Το ποσοστό 26,0% όσων έπαιζαν και διέκοψαν οριστικά το παιχνίδι, είναι υψηλό και πολύ σημαντικό²⁰. Είναι πιθανό με διάφορες ενέργειες των υπεύθυνων φορέων το ποσοστό αυτό να αυξηθεί.

Βέβαια, **είναι πάρα πολύ υψηλό και το ποσοστό 74,0% αυτών που έπαιζαν ή παίζουν και δεν θέλησαν ή δεν τα κατάφεραν να διακόψουν τα τυχερά παιχνίδια²¹**. Αυτό και μόνο το εύρημα δηλώνει τον **πολύ ισχυρό εθισμό που δημιουργούν τα τυχερά παιχνίδια**. Και αυτό το εύρημα είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη από τους ειδικούς.

Διάγραμμα 2: Προσπάθεια-Επιτυχία διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων 15-30 χρονών

Λόγοι ΜΗ Προσπάθειας από αυτούς που έπαιζαν ή παίζουν

289 νέοι 15-30 ετών έπαιζαν στο παρελθόν ή παίζουν τώρα τυχερά παιχνίδια. Από αυτούς οι 141 δεν προσπάθησαν ποτέ να σταματήσουν το παιχνίδι.

ΜΗ Προσπάθεια διακοπής	Προσπάθεια	Άτομα
Παίζουν ή έπαιζαν		289
ΔΕΝ προσπάθησαν	48,8%	141
Προσπάθησαν	51,2%	148

Οι λόγοι που αναφέρθηκαν είναι (σύνταξη και ορθογραφία των ερωτηθέντων):

- Απλα δεν χρειαστηκε ποτε να τα κοψω καθως παίζω ελεγχομενα
- Δεν ειμαι εθισμενος
- Δεν θεωρω μεγαλη την συχνοτητα για να κρινεται απαιρητητη η διακοπη
- Δεν μπορώ
- Δεν ξοδεύω χρήματα σε τυχερά παιχνίδια
- δεν παιζω πολυ
- Δεν παίζω συχνά, για να χρειαστεί να τα σταματήσω
- Δεν χρειάστηκε γιατί δεν ξόδεψα ποτέ μεγάλα ποσά

Γράφημα 32: Προσπάθεια και ΜΗ διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

²⁰ Μια μικρή διαφορά που εμφανίζεται στα ποσοστά οφείλεται στην απόρριψη ενός ερωτηματολόγιου σε μια περίπτωση.

²¹ 214 νέοι από 289 συνεχίζουν να παίζουν. Στους 214 περιλαμβάνονται 15 νέοι που εξακολουθούν να παίζουν ελάχιστα ή περιοδικά.

- Παίζω σπάνια/ δεν ξοδεύω μεγάλα ποσά
- Περιμένω να αξιωθούν να βγάλουν κανα καλό banner οι νουμπάδες
- Σπάνια παίζω/ 1-2 φορές ανα χρόνο καζίνο
- Χροσταιο πάντου μπρώ;

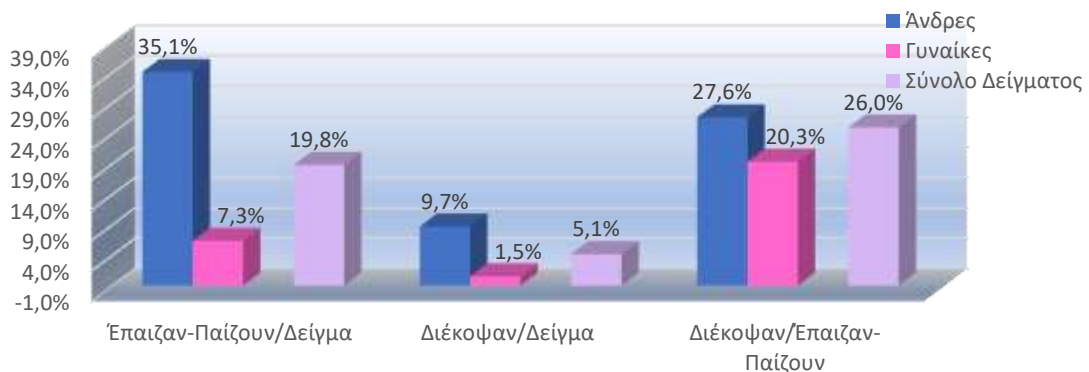
Είναι εμφανές ότι πολλοί νέοι θεωρούν ότι δεν είναι δυνατόν ή ότι είναι δύσκολο να εθιστούν ή ακόμα ότι είναι ισχυρού χαρακτήρα και ελέγχουν το παιγνίδι και γιαυτό δεν επιχειρήσαν να το διακόψουν. Ειδικοί λένε πως ο εθισμός είναι ύπουλος, αργός και μεθοδικός, γιαυτό χρειάζεται μεγάλη προσοχή και επαγρύπνηση ειδικά στα νέα παιδιά.

Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιγνίδια ως προς το φύλο

Οι νέοι 15-30 χρονών που διέκοψαν το παιγνίδι ως προς το φύλο σε αυτούς που έπαιζαν και παίζουν αλλά και στο σύνολο του δείγματος, παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα και γράφημα.

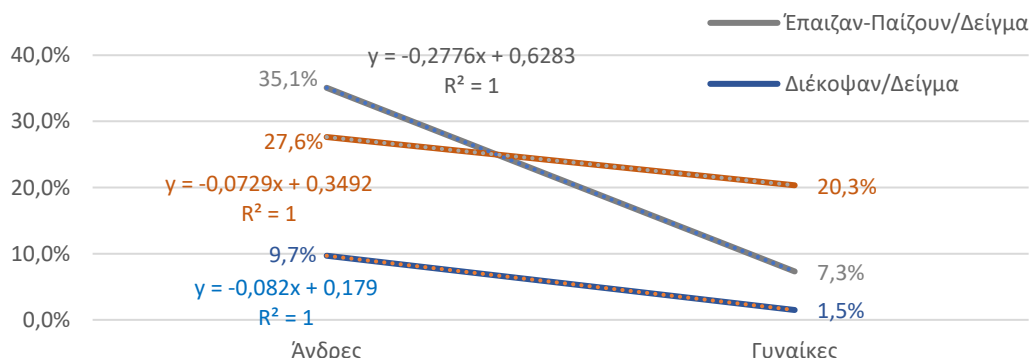
Πίνακας 19: Άτομα που έπαιζαν-παίζουν τυχερά παιγνίδια από 12-17 χρονών και διέκοψαν

Άτομα που έπαιζαν-παίζουν τυχερά παιγνίδια από 12-17 χρονών και διέκοψαν	Διέκοψαν/ δείγμα	Διέκοψαν/ έπαιζαν & παίζουν 15-30 ετών	Διέκοψαν/ έπαιζαν & παίζουν 15-30 ετών	Άτομα που διέκοψαν 15-30 ετών	Άτομα που παίζουν 15-30 ετών	Άτομα που έπαιζαν & παίζουν 15-30 ετών	Δείγμα
	p/s	p/r	r/s	p	q	r	s
Άνδρες	9,7%	27,6%	35,1%	63	165	228	650
Γυναίκες	1,5%	20,3%	7,3%	12	47	59	806
Σύνολο	5,1%	26,0%	19,8%		212	287	1456

Γράφημα 33: Νέοι 15-30 χρονών που διέκοψαν τα τυχερά παιγνίδια ως προς το φύλο

Η κατανομή διάφορων παραμέτρων ως προς το φύλο φαίνεται στο επόμενο γράφημα.

Γράφημα 34: Νέοι 15-30 χρονών που διέκοψαν τα τυχερά παιγνίδια ως προς διάφορες παραμέτρους στο φύλο

Παρατηρούμε ότι:

1. Οι άνδρες 15-30 χρονών που έπαιζαν και παίζουν είναι το 481% των γυναικών (γκρι γραμμή, 35,1% έναντι 7,3% ή κατά 381% περισσότεροι) στο δείγμα της έρευνας, δηλαδή **οι άνδρες απο-τελούν τον κύριο όγκο των νέων 15-30 χρονών που παίζουν τυχερά παιγνίδια.**
2. Οι άνδρες που διέκοψαν το παιγνίδι είναι το 647% των γυναικών (μπλε γραμμή, 9,7% έναντι 1,5% ή κατά 547% περισσότεροι) στο δείγμα της έρευνας. Το ποσοστό αυτό δεν είναι στατιστικά ση-μαντικό γιατί δείχνει πόσοι από τους νέους (άνδρες ή γυναίκες) του δείγματος διέκοψαν τα τυ-χερά παιγνίδια. Δεν συνδυάζεται ούτε με την ένταση (φορές-χρήματα που παίζονται) ούτε με την τάση (είδος παιγνιδιού). Αυτό το κάνει το επόμενο εύρημα.
3. Οι άνδρες που διέκοψαν το παιγνίδι είναι το 136,0% των γυναικών (καφέ γραμμή, 27,6% έναντι 20,3% ή 36,0% περισσότεροι) σε αυτούς και αυτές που έπαιζαν και παίζουν. Το εύρημα αυτό δείχνει πως η ικανότητα των ανδρών 15-30 χρονών που έπαιζαν και παίζουν τυχερά παιγνίδια να τα διακόψουν είναι καλύτερη των γυναικών, αλλά όχι υπερβολικά καλύτερη. Το εύρημα αυτό δεν έχει καμιά σχέση με το γεγονός ότι οι άνδρες που παίζουν είναι πολύ περισσότεροι των γυ-ναικών (γκρι γραμμή).

Οι προηγούμενες παρατηρήσεις δείχνουν πως **οι άνδρες εθίζονται (ποσοτικά) στα τυχερά παιγνί-δια πολύ πιο πολύ από τις γυναίκες και λίγο πιο εύκολα διακόπτουν τα παιγνίδια.**

Αν συγκρίνουμε τώρα τα ποσοστά εκροής από τα τυχερά παιγνίδια και συνέχισης της συμμετοχής των νέων 15-30 χρονών, παρατηρούμε ότι:

- Άνδρες: Για κάθε έναν που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 2,62
 - Γυναίκες: Για κάθε μια που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 3,92
 - Σύνολο νέων: Για κάθε ένα που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 2,85
- Η σχέση εκροής/συνέχισης είναι κατά 33,2% καλύτερη στους άνδρες στο σύνολο των νέων 15-30 χρονών που παίζουν τυχερά παιγνίδια.

Σημ. Η σχέση εκροής/συνέχισης διαφέρει αριθμητικά από το ποσοστό των περισσότερων ανδρών που διέκοψαν τα παιγνίδια (33,2% έναντι 36,0%) γιατί η μια αναφέρεται σε αυτούς που εξακολου-θούν να παίζουν και η άλλη σε αυτούς που έπαιζαν και παίζουν.

Ευρήματα ανά ηλικιακή ομάδα

Οι συμπεριφορές και οι δραστηριότητες των ανθρώπων εξαρτώνται κατά πολύ από την ηλικία τους και επειδή στους νέους 15-30 χρονών υπάρχουν νέοι στην προεφηβική και εφηβική ηλικία, κρίναμε ωφέλιμο να παρουσιάσουμε ευρήματα ανά ηλικιακή ομάδα, πιστεύοντας ότι οι ειδικοί επιστήμονες θα βοηθηθούν στο έργο τους.

Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιγνίδια πριν τα 7 χρόνια τους-Προσχολική ηλικία

Σε ηλικία πριν τα επτά χρόνια τους ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιγνίδια 12 νέοι, οι 10 συνεχίζουν να παίζουν και οι 2 έχουν διακόψει. Είναι βέβαιο ότι στην ηλικία αυτή δεν διαχειρίζονται μόνοι τους χρήματα, αλλά το κάνουν κύρια με ευθύνη και υπόδειξη των γονιών/κηδεμόνων τους, γιαυτό παρα-θέτουμε τα σχετικά ευρήματα.

Ως προς το φύλο

Αν μελετήσουμε τους νέους που είχαν επαφή με τα τυχερά παιγνίδια πριν τα 7 χρόνια τους, ως προς το φύλο στο σύνολο των νέων που έπαιζαν και παίζουν, τότε έχουμε την κατανομή:

Πίνακας 20: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους, ως προς το φύλο στο σύνολο αυτών που έπαιζαν και παίζουν

	Έπαιζαν και Παίζουν	Άτομα στο δείγμα	Έπαιζαν/Παίζουν από <7 ετών	% αυτών που έπαιζαν και παίζουν	% στο δείγμα
	p	q	r	r/p	r/q
Άνδρες	148	650	7	4,7%	1,08%
Γυναίκες	41	806	5	12,2%	0,62%
Σύνολο Μ.Ο.	189			6,3%	0,82%

Παρατηρούμε ότι οι άνδρες που είχαν επαφή με τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους είναι το 4,7% των ανδρών που έπαιζαν ή παίζουν, ενώ οι γυναίκες είναι το 12,2% των γυναικών που έπαιζαν ή παίζουν, δηλαδή οι γυναίκες είναι υπερδιπλάσιες (160% περισσότερες) των ανδρών, ενώ οι νέοι (ανεξάρτητα φύλου) που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους είναι κατά μέσο όρο το 6,3% των νέων που παίζουν. Τα ποσοστά αυτά είναι σχε-

τικά ως προς αυτούς που έπαιζαν ή παίζουν, πιο αντιπροσωπευτικά του φαινομένου είναι τα ποσοστά ως προς το πλήθος των νέων της έρευνας που αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο. Τα ποσοστά των νέων που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους ως προς το πλήθος των νέων του φύλου τους στο δείγμα της έρευνας (650 άνδρες και 806 γυναίκες), φαίνονται μικρά (1,08% και 0,62% αντίστοιχα και 0,82% κατά μέσο όρο), όμως είναι υπαρκτά και δηλώνουν εθισμό και μάλιστα φαίνεται ότι οι άνδρες είναι περισσότεροι κατά 74% των γυναικών στο σύνολο του δείγματος της έρευνας και κατά προβολή στο σύνολο των νέων 15-30 χρονών της χώρας.

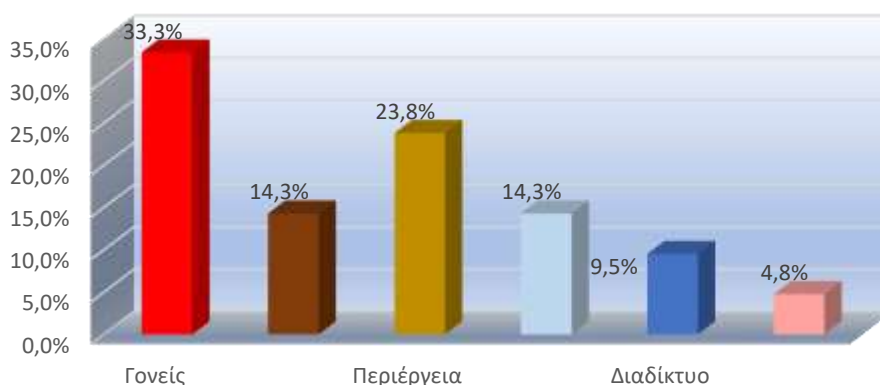
Γράφημα 35: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους, ως προς το φύλο

Λόγοι που άρχισαν οι νέοι 15-30 χρονών να παίζουν τυχερά παιχνίδια <7 χρονών

Οι λόγοι που αναφέρθηκαν φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα και το σχετικό διάγραμμα, όπου παρατηρούμε ότι ο κύριος λόγος (33,3%) είναι η προτροπή των γονιών. Η περιέργεια είναι ο δεύτερος λόγος (23,8%) που ξεκίνησαν κάποιοι νέοι και δεν λείπουν οι οικονομικοί λόγοι· κάποιοι νέοι θεώρησαν ότι μπορεί να κερδίσουν χρήματα από τα τυχερά παιχνίδια. Δημιουργούνται όμως πολλά ερωτηματικά που απαιτούν περαιτέρω έρευνα, π.χ. πώς και πού παίζουν με τυχερά παιχνίδια μικρά παιδιά με φίλους ή μόνα τους;. Η περίπτωση των γονέων είναι κατανοητή, οι άλλες περιπτώσεις όμως δεν είναι. Τα ευρήματα αυτά συνηγορούν στην άποψη ότι απαιτείται ενημέρωση των μικρών παιδιών σε κάθε δυνατό επίπεδο, στο σπίτι, στο σχολείο, στις διάφορες εξωσχολικές δραστηριότητες. Αναλυτικά στοιχεία των νέων που ξεκίνησαν να παίζουν τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους αναγράφονται στην παράγραφο με τα προφίλ τους.

Πίνακας 21: Λόγοι που οι νέοι 15-30 χρονών άρχισαν να παίζουν τυχερά παιχνίδια <7 χρονών

Λόγοι που οι νέοι 15-30 χρονών άρχισαν να παίζουν τυχερά παιχνίδια <7 χρονών	%	Πλήθος
Γονείς	33,3%	7
Φίλοι	14,3%	3
Περιέργεια	23,8%	5
Οικονομικοί	14,3%	3
Διαδίκτυο	9,5%	2
Άλλοι λόγοι (ήθελε να αγοράσει μια κούκλα)	4,8%	1
Σύνολο λόγων	100,0%	21

Γράφημα 36: Λόγοι που παίζουν τυχερά παιχνίδια οι νέοι που άρχισαν <7χρονών

Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που έπαιζαν πριν τα 7 χρόνια τους

Η κατανομή των νέων 15-30 χρονών που διέκοψαν ενώ είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους δίνεται στον ακόλουθο πίνακα και γράφημα.

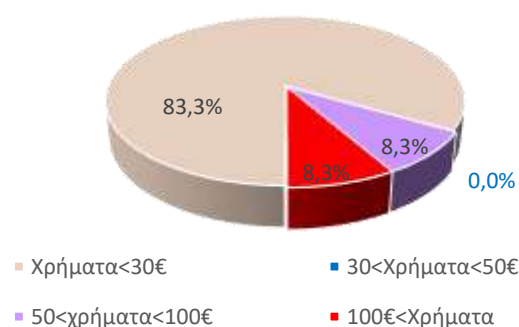
Συνολικά 6 νέοι (πέντε άνδρες και μια γυναίκα από τους δώδεκα που έπαιζαν ή παίζουν) διέκοψαν τα τυχερά παιχνίδια όμως οι 4 άνδρες ξανάρχισαν και μόνον οι 2 (ένας άνδρας και μια γυναίκα) διέκοψαν οριστικά.

Οι πληθικοί αριθμοί των περιπτώσεων είναι πολύ μικροί για να εξαγάγουμε στατιστικά αξιόπιστα συμπεράσματα, δείχνουν όμως τη δύναμη του εθισμού, αφού μόνο 2 στους 12, δηλαδή το 16,7% κατάφερε να διακόψει οριστικά τα τυχερά παιχνίδια. Το ποσοστό αυτό είναι πολύ μικρότερο του ποσοστού 26,0% του συνόλου των νέων 15-30 χρονών που διέκοψαν οριστικά τα παιχνίδια. Ίσως αυτό σημαίνει πως οι νέοι που ξεκίνησαν πολύ μικροί την επαφή με τυχερά παιχνίδια έχουν εθιστεί σημαντικά περισσότερο από άλλους που ξεκίνησαν αργότερα.

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα οι νέοι που άρχισαν να παίζουν πριν από 7 χρονών

Η κατανομή των νέων 15-30 χρονών που ξεκίνησαν να παίζουν τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα και το σχετικό διάγραμμα.

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα οι νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους	
Χρήματα<30€	83,3%
30<Χρήματα< 50€	0,0%
50<Χρήματα<100€	8,3%
100€<Χρήματα	8,3%
Σύνολο	100,0%

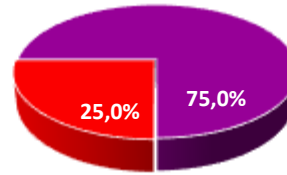
Γράφημα 37: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους και διέκοψαν το παιχνίδι, ως προς τα χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα

Το εύρημα ότι το 83,3% των νέων 15-30 χρονών που άρχισαν να παίζουν τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους ξοδεύουν (την περίοδο της έρευνας) είναι σχετικά καλό, ενώ εύρημα ότι το 8,3% των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους ξοδεύει περισσότερα από 100€ τον μήνα είναι πολύ ανησυχητικό και δηλώνει τον εθισμό που έχει δημιουργηθεί. Επειδή δε είναι σήμερα 17 χρονών, δημιουργείται εύλογα το ερώτημα, μήπως και οι γονείς έχουν ευθύνη; Γιατί, πώς μπορεί ένας νέος 17 χρονών σήμερα να διαθέτει 100€ τον μήνα μόνο σε τυχερά παιχνίδια; Όταν μάλιστα το 100% των νέων αυτών, δηλαδή όλοι οι νέοι, δηλώνουν ότι το ισοζύγιο των δαπανών – κερδών τους από τα τυχερά παιχνίδια είναι αρνητικό.

Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων

Το 25,0% των νέων που έπαιζαν ή παίζουν τυχερά παιχνίδια από πριν τα 7 χρόνια τους, δηλώνει ότι εκποίησε κάποιο περιουσιακό στοιχείο του προκειμένου να παίξει.

Νέοι που εκποίησαν περιουσιακό στοιχείο προκειμένου να παίξουν	
Εκποίησαν	25,0%
Δεν εκποίησαν	75,0%

■ Εκποίησαν ■ Δεν εκποίησαν

Γράφημα 38: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους, ως προς την εκποίηση περιουσιακού στοιχείου

- Οι νέοι που εκποίησαν κάποιο περιουσιακό στοιχείο προκειμένου να παίξουν τυχερά παιχνίδια είναι σήμερα 15, 17 και 18 χρονών. Οι ψυχολόγοι και οι κοινωνιολόγοι αλλά και οι κρατικοί φορείς πρέπει να ασχοληθούν με το πρόβλημα και το αποτύπωμα αυτού του ευρήματος. Αν από την εφηβική ηλικία προβαίνουν σε τέτοιες ενέργειες προκειμένου να ικανοποιήσουν ένα πάθος, δημιουργείται το ερώτημα τί μπορεί να κάνουν όταν ενηλικιωθούν;
 - Οι παραπάνω νέοι είναι 33,3% άνδρες και 66,7% γυναίκες.
 - Όλοι οι νέοι αυτής της περίπτωσης δαπανούσαν περισσότερα από 100€ τον μήνα σε τυχερά παιχνίδια.
 - Κανείς από τους νέους αυτής της περίπτωσης δεν προσπάθησε να διακόψει το παιχνίδι
- Τα ευρήματα αυτής της παραγράφου δείχνουν τις καταστροφικές συνέπειες του εθισμού.

Αναλυτικό προφίλ των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 7 χρονών

Λόγω του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος της συμμετοχής νέων σε τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους δίνουμε τα αναλυτικά προφίλ τους, διατηρώντας τη σύνταξη και την ορθογραφία τους στις προτάσεις που έχουν μεταφερθεί όπως γράφηκαν.

1. Ηλικίας σήμερα 15 ετών

Κορίτσι, με γονέα/κηδεμόνα Α'-θμιας εκπαίδευσης, η ίδια πηγαίνει στη Β'-θμια εκπαίδευση, γράφει ότι την παρότρυναν να παίξει "Γονείς, Φίλοι, Οικονομικός, Ήθελα μια Μπάρμπι", παίζει "Στοίχημα, Ξυστό, Μπαρμπουτι", ξοδεύει τον μήνα περισσότερα από 100€ στα τυχερά παιχνίδια, τα χρήματα που ξοδεύει είναι περισσότερα από αυτά που κερδίζει, έχει πουλήσει πράγματά της για να έχει χρήματα να παίξει, δεν έχει προσπαθήσει ποτέ να σταματήσει τα τυχερά παιχνίδια, δεν κατάφερε να τα σταματήσει γιατί: "Χροσταο πάντου μπρώ". Στη παρότρυνση να γράψει ένα σχόλιο έγραψε ότι μπορεί να εκδοθεί έναντι αμοιβής.

2. Ηλικίας σήμερα 17 ετών

Κορίτσι, με γονέα/κηδεμόνα με Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό τίτλο, γράφει ότι παίζει από "περιέργεια" όλα τα τυχερά παιχνίδια, ξοδεύει τον μήνα περισσότερα από 100€ στα τυχερά παιχνίδια, τα χρήματα που ξοδεύει είναι περισσότερα από αυτά που κερδίζει, έχει πουλήσει πράγματά της για να έχει χρήματα να παίξει, δεν έχει προσπαθήσει ποτέ να σταματήσει τα τυχερά παιχνίδια, δεν σταμάτησε να παίζει γιατί δεν θέλει.

3. Ηλικίας σήμερα 18 ετών

- Ένα κορίτσι, με γονέα/κηδεμόνα με Μεταπτυχιακό/ διδακτορικό, η ίδια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γράφει ότι την παρότρυναν οι γονείς της να παίξει, παίζει "Τζόκερ", ξοδεύει τον μήνα λιγότερα από 30€ στα τυχερά παιχνίδια, τα χρήματα που ξοδεύει είναι περισσότερα από αυτά που κερδίζει, δεν έχει πουλήσει πράγματά της για να έχει χρήματα να παίξει, δεν έχει προσπαθήσει να σταματήσει τα τυχερά παιχνίδια, δεν θέλει να τα σταματήσει γιατί "Δεν θεωρω μεγάλη την συχνότητα για να κρινεται απαραίτητη η διακοπή"

- Ένα αγόρι, με γονέα/κηδεμόνα με Μεταπτυχιακό/ διδακτορικό, ο ίδιος φοιτητής, γράφει ότι την παρότρυναν "Γονείς, Φίλοι, Διαδίκτυο (π. χ. dod)", παίζει "Υποδρομος και ποκερ στο facebook" ξοδεύει τον μήνα περισσότερα από 100€ στα τυχερά παιχνίδια, τα χρήματα που ξοδεύει είναι περισσότερα από αυτά που κερδίζει, έχει πουλήσει πράγματά του για να έχει χρήματα να παίξει, δεν έχει προσπαθήσει να σταματήσει τα τυχερά παιχνίδια, δεν θέλει να τα σταματήσει
- Ένα αγόρι, με γονέα/κηδεμόνα Β'-θμιας εκπαίδευσης όπως και ο ίδιος, ωθήθηκε από περιέργεια να παίζει, παίζει "Στοιχημα", ξοδεύει τον μήνα 50-100€ στα τυχερά παιχνίδια, τα χρήματα που ξοδεύει είναι περισσότερα από αυτά που κερδίζει, δεν έχει πουλήσει πράγματά του για να έχει χρήματα να παίξει, έχει προσπαθήσει να σταματήσει τα τυχερά παιχνίδια, κατάφερε να τα σταματήσει (φαίνεται όμως ότι ξανάρχισε).

4. Ηλικίας σήμερα 19 ετών

Δυο αγόρια, με γονείς/κηδεμόνες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι ίδιοι φοιτητές, ο ένας ωθήθηκε από φίλους και περιέργεια, ο άλλος από τους γονείς του, ο ένας παίζει "Στοιχημα, Καζίνο/ Χαρτιά, Ξυστό, Προπό -τζόκερ", ο άλλος "Στοιχημα, Καζίνο/ Χαρτιά, Προπό -τζόκερ – κίνο", ξοδεύουν λιγότερο από 30 ευρώ τον μήνα στα παιχνίδια, τα χρήματα που ξοδεύουν είναι περισσότερα από αυτά που κερδίζουν, δεν έχουν πουλήσει πράγματά τους για να έχουν χρήματα να παίξουν, ο ένας έχει προσπαθήσει να σταματήσει τα τυχερά παιχνίδια και τα κατάφερε να τα σταματήσει (μάλλον ξανάρχισε), ο άλλος δεν προσπάθησε.

5. Ηλικίας σήμερα 20 ετών

Ένα αγόρι, με γονέα/κηδεμόνα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, φοιτητής ο ίδιος, ξεκίνησε τα τυχερά παιχνίδια από "Διαδίκτυο (π. χ. dod)", παίζει "Προπό -τζόκερ – κίνο", ξοδεύει λιγότερο από 30 ευρώ τον μήνα στα παιχνίδια, τα χρήματα που ξοδεύει είναι περισσότερα από αυτά που κερδίζει, δεν έχει πουλήσει πράγματά του για να έχει χρήματα να παίξει, έχει προσπαθήσει να σταματήσει τα τυχερά παιχνίδια και τα κατάφερε.

6. Ηλικίας σήμερα 25 ετών

Ένα αγόρι, με γονέα/κηδεμόνα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, φοιτητής ο ίδιος, , ξεκίνησε τα τυχερά παιχνίδια από τους γονείς του, παίζει "Προπό -τζόκερ – κίνο", , ξοδεύει λιγότερο από 30 ευρώ τον μήνα στα παιχνίδια, **τα χρήματα που κερδίζει είναι περισσότερα από αυτά που ξοδεύει**, δεν έχει πουλήσει πράγματά του για να έχει χρήματα να παίξει, έχει προσπαθήσει να σταματήσει τα τυχερά παιχνίδια και τα κατάφερε.

Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιχνίδια από 7-11 χρονών - Ηλικία Δημοτικού

Σε ηλικία επτά με έντεκα χρονών ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιχνίδια 19 νέοι από τους οποίους 3 διέκοψαν τη συμμετοχή τους στα παιχνίδια.

Επειδή η ηλικία αυτή είναι αφενός μεν προεφηβική αφετέρου δε ηλικία του δημοτικού σχολείου που τα παιδιά έρχονται σε πιο στενή επαφή μεταξύ τους και αλληλοεπηρεάζονται, παραθέτουμε αναλυτικά τα στοιχεία αυτής της ηλικιακής ομάδας.

Ως προς το φύλο

Αν μελετήσουμε τους νέους που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 7-11 χρονών, ως προς το φύλο στο σύνολο των νέων που παίζουν, τότε έχουμε την ακόλουθη κατανομή.

Πίνακας 22: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 7-11 χρονών, ως προς το φύλο στο σύνολο αυτών που έπαιζαν και παίζουν

	Έπαιζαν και Παίζουν	Άτομα στο δείγμα	Έπαιζαν/Παίζουν από 7-11 ετών	% αυτών που έπαιζαν και παίζουν	% στο δείγμα
Άνδρες	148	650	14	9,5%	2,15%
Γυναίκες	41	806	5	12,2%	0,62%
Σύνολο Μ.Ο.	189		19	10,1%	1,30%

Παρατηρούμε ότι οι άνδρες που είχαν επαφή με τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους είναι το 9,5% των ανδρών που έπαιζαν και παίζουν, ενώ οι γυναίκες είναι το 12,2% των αντίστοιχων γυναικών, δηλαδή οι γυναίκες είναι κατά 28,4% περισσότερες των ανδρών στο αντίστοιχο σύνολο αυτών που έπαιζαν και παίζουν τυχερά παιχνίδια. Οι τιμές αυτές είναι σχετικές (αναφέρονται μόνον σε όσους νέους έπαιζαν ή παίζουν τυχερά παιχνίδια). Η εικόνα του φαινομένου στο δείγμα και στο σύνολο του αντίστοιχου πληθυσμού της χώρας (650 άνδρες και 806 γυναίκες) είναι 2,15% οι άνδρες και 0,62% οι γυναίκες. Δηλαδή οι άνδρες είναι κατά 247% περισσότεροι από τις γυναίκες.

Τα ποσοστά των νέων που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους ως προς το πλήθος των νέων του φύλου τους στο σύνολο του δείγματος της έρευνας, μπορεί να φαίνονται μικρά (2,15%, 0,62% και 1,30% Μ.Ο. αντίστοιχα), όμως είναι υπαρκτά και δηλώνουν σοβαρό εθισμό σε μικρά παιδιά. Από το εύρημα φαίνεται ότι τα αγόρια υπερβαίνουν κατά περίπου 250% τα κορίτσια.

Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που έπαιζαν από 7-11 χρονών

Οι κατανομές των νέων που διέκοψαν την επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 7-11 χρονών, ως προς αυτούς που έπαιζαν και παίζουν και στο σύνολο του δείγματος, δίνεται στους ακόλουθους πίνακες και γραφήματα.

Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους και διέκοψαν, ως προς το φύλο σε αυτούς που έπαιζαν και παίζουν	
Αγόρια	0,%
Κορίτσια	1,7%
Σύνολο νέων	1,0%

Από τον παραπάνω πίνακα και το γράφημα φαίνεται ότι από τους νέους που διέκοψαν το παίξιμο τυχερών παιχνιδιών, το 0,9% ήταν αγόρια και το 1,7% ήταν κορίτσια που είχαν αρχίσει να παίζουν στα 7-11 χρόνια.

Οι τιμές αυτές είναι σχετικές (αναφέρονται μόνον σε όσους νέους έπαιζαν ή παίζουν τυχερά παιχνίδια). Η εικόνα του φαινομένου στο σύνολο του αντίστοιχου ηλικιακού πληθυσμού της χώρας δίδεται στην επόμενη κατανομή, ως προς το φύλο στο σύνολο του δείγματος.

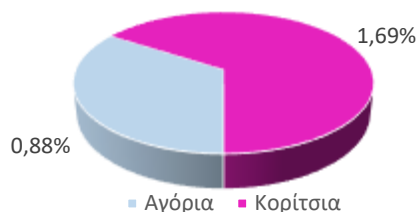
Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους και διέκοψαν, ως προς το φύλο στο σύνολο του δείγματος της έρευνας	
Αγόρια	0,31%
Κορίτσια	0,12%
Σύνολο	0,21%

Τα αγόρια που διέκοψαν είναι κατά 158% περισσότερα από τα κορίτσια.

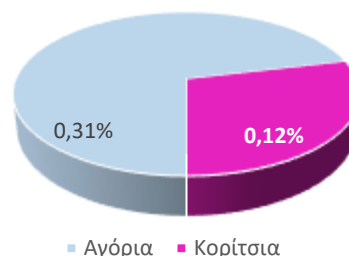
Η σχέση είναι ομόρροπη με αυτήν των νέων που ξεκίνησαν τα παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους (25% περισσότερα τα αγόρια).

Γράφημα 39: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους, ως προς το φύλο στο δείγμα

Γράφημα 40: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους και διέκοψαν το παιχνίδι, ως προς το φύλο σε αυτούς που έπαιζαν και παίζουν

Γράφημα 41: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους και διέκοψαν το παιχνίδι, ως προς το φύλο στο σύνολο του δείγματος

Τα αγόρια/άνδρες που ξεκίνησαν τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους και στη συνέχεια διέκοψαν τα παιχνίδια είναι 158% περισσότεροι από τα κορίτσια/γυναίκες, στο σύνολο του δείγματος, άρα και στη χώρα.

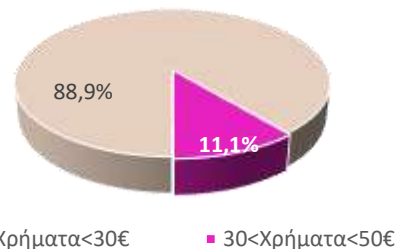
Αν συγκρίνουμε τα ποσοστά εκροής από τα τυχερά παιχνίδια και συνέχισης της συμμετοχής των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους, παρατηρούμε ότι:

- Αγόρια: Για κάθε ένα που εγκαταλείπει τα τυχερά παιχνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 6
 - Κορίτσια: Για κάθε ένα που εγκαταλείπει τα τυχερά παιχνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 4
 - Σύνολο νέων: Για κάθε έναν που εγκαταλείπει τα τυχερά παιχνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 5,3
- Η σχέση εκροής/συνέχισης είναι κατά 50% καλύτερη στα κορίτσια της ηλικιακής ομάδας. Η σχέση αυτή είναι αντίρροπη με αυτήν του συνόλου των νέων 15-30 χρονών.

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα

Η κατανομή των νέων που ξεκίνησαν τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους ως προς τα χρήματα που ξοδεύουν κάθε μήνα δίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα.

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα οι νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους	
Χρήματα < 30€	88,9%
30 < Χρήματα < 50€	11,1%
50 < Χρήματα < 100€	0,0%
100€ < Χρήματα	0,0%
Σύνολο	100,0%

Γράφημα 42: Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα οι νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους

Το εύρημα ότι το 88,9% των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους ξοδεύει λιγότερα από 30€ τον μήνα είναι πολύ παρήγορο μέσα στον ανησυχητικό εθισμό που έχουν οι νέοι.

Μερικοί ακόμα νέοι, 11,1%, ξοδεύουν από 30€ μέχρι 50€ τον μήνα, ποσά που δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητα για τις ηλικίες τους.

- Το 42,1% δηλώνει αρνητικό ισοζύγιο δαπανών-κερδών. Από αυτούς τους νέους, το 33,3% διέκοψε το παιχνίδι.
- Το 31,6% δηλώνει ίσα κέρδη με δαπάνες. Από αυτούς τους νέους το 16,7% διέκοψε το παιχνίδι.
- Το 26,3% δηλώνει κέρδη από τα τυχερά παιχνίδια. Από αυτούς τους νέους κανείς δεν διέκοψε.

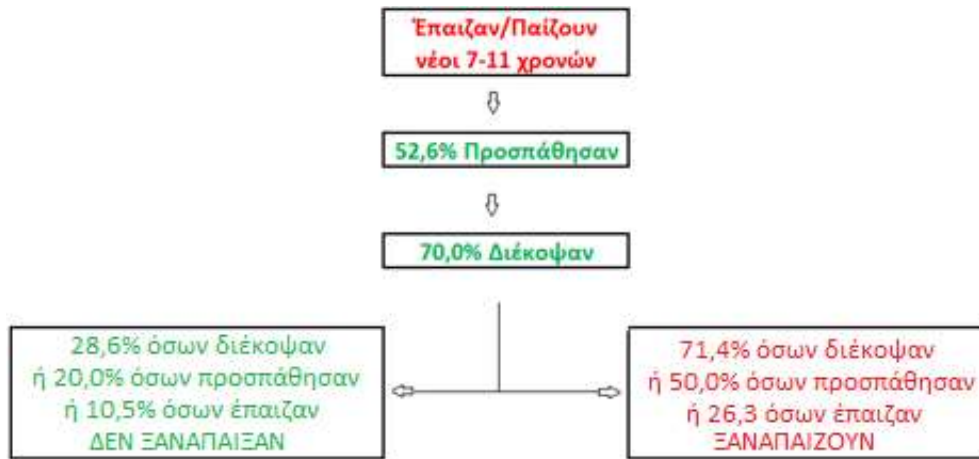
Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων

Κανείς από τους νέους που παίζουν τυχερά παιχνίδια από 7-11 χρονών, δεν δηλώνει ότι εκποίησε κάποιο περιουσιακό στοιχείο του προκειμένου να παίξει.

Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

Το 52,6% των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 7-11 χρονών, δηλώνει ότι προσπάθησε να διακόψει το παιχνίδι. Από αυτούς τους νέους που διέκοψαν, **το 28,6% ΔΕΝ ΞΑΝΑΠΑΙΞΕ** και **το 71,4%, ξανάρχισε να παίζει**. Το ακόλουθο διάγραμμα δείχνει την κατανομή των νέων που ξεκίνησαν την επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους, σε σχέση με την επιθυμία, προσπάθεια και επιτυχία διακοπής της.

Τα ευρήματα αυτά είναι χαρακτηριστικά της δύναμης του εθισμού και της εξάρτησης που δημιουργείται.

Διάγραμμα 3: Προσπάθεια–Διακοπή–Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 12-17 χρονών

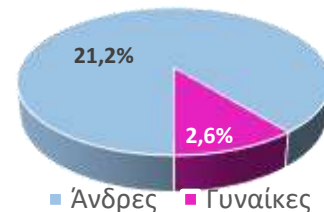
Σε ηλικία δώδεκα με δεκαεπτά χρονών, ηλικία Γυμνασίου-Λυκείου, ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιχνίδια 161 νέοι από τους οποίους 44 (41 άνδρες, 2 γυναίκες και 1 δεν δήλωσε φύλο) διέκοψαν οριστικά τη συμμετοχή τους στα παιχνίδια.

Επειδή η ηλικία αυτή είναι αφενός μεν εφηβική αφετέρου δε ηλικία που τα παιδιά έρχονται σε πιο στενή επαφή μεταξύ τους, αλληλοεπιδρούν και αλληλοεπηρεάζονται, δημιουργούνται ηγετικές φυσιογνωμίες, αντιπαλότητες, ανταγωνισμοί αλλά και συναγωνισμοί, παραθέτουμε αναλυτικά τα στοιχεία αυτής της ηλικιακής ομάδας.

Ως προς το φύλο

Αν μελετήσουμε τους νέους που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 12-17 χρονών, ως προς το φύλο στο σύνολο των νέων που παίζουν, τότε έχουμε την κατανομή: (Σημ. 2 άτομα δεν δήλωσαν φύλο).

Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 12-17 χρόνια τους, ως προς το φύλο στο δείγμα			
Άνδρες	21,2%	138	650
Γυναίκες	2,6%	21	806
Σύνολο νέων	10,9%	159	1456

Γράφημα 43: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 12-17 χρόνια τους, ως προς το φύλο, στο δείγμα

Στην ηλικιακή αυτή ομάδα παρατηρείται η μεγαλύτερη συγκέντρωση νέων που έχουν επαφή με τυχερά παιχνίδια, όπως είδαμε στην παράγραφο "Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια" στο σύνολο του δείγματος των νέων 15-30 χρονών.

Παρατηρούμε ότι οι άνδρες που είχαν επαφή με τυχερά παιχνίδια στα 12-17 χρόνια τους είναι το 21,2% των ανδρών του δείγματος, ενώ οι γυναίκες είναι το 2,6% των γυναικών του δείγματος, δηλαδή οι άνδρες είναι κατά 715% περισσότεροι των γυναικών στο αντίστοιχο σύνολο του δείγματος. Τα ποσοστά των νέων που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους ως προς το πλήθος των νέων του φύλου τους στο σύνολο του δείγματος της έρευνας (650 άνδρες και 806 γυναίκες), είναι χαρακτηριστικά του εθισμού των νέων κατά φύλο.

- Το 21,23% των ανδρών του δείγματος και κατά προβολή της χώρας, είχαν πρώτη επαφή με τυχερά παιχνίδια στα 12-17 χρόνια τους
- Το 2,61% των γυναικών του δείγματος και κατά προβολή της χώρας, είχαν πρώτη επαφή με τυχερά παιχνίδια στα 12-17 χρόνια τους

- Το 10,92% των νέων του δείγματος ανεξάρτητα φύλου και κατά προβολή της χώρας, είχαν πρώτη επαφή με τυχερά παιχνίδια στα 12-17 χρόνια τους

Από το εύρημα φαίνεται ότι:

Η κρίσιμη ηλικία εθισμού στα τυχερά παιχνίδια, τόσο των αγοριών όσο και των κοριτσιών, είναι η ηλικία των 12-17 χρονών

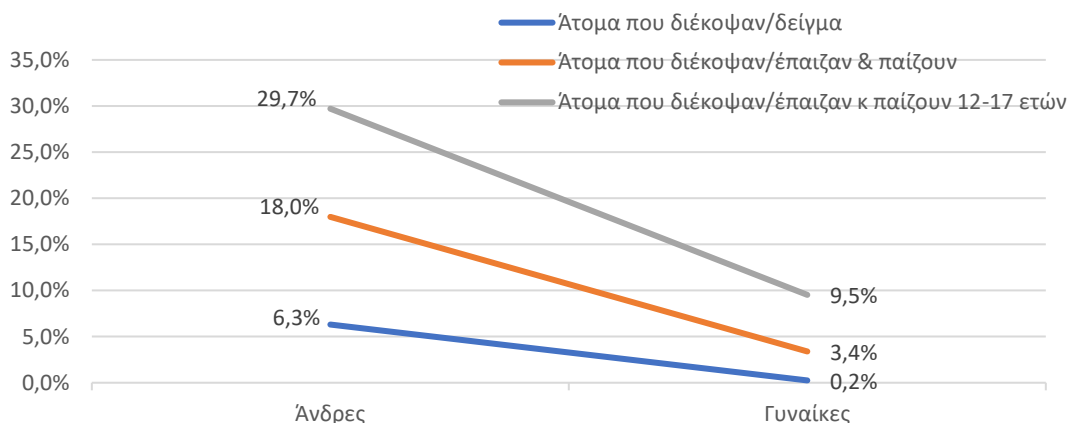
Το εύρημα αυτό μας δείχνει επίσης ότι τα αγόρια είναι πολύ πιο ευάλωτα στον εθισμό από τα κορίτσια αφού υπερτερούν κατά 715% των κοριτσιών.

Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που έπαιζαν από 12-17 χρονών

Οι κατανομές των νέων που διέκοψαν ενώ είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 12-17 χρονών, ως προς αυτούς που έπαιζαν και παίζουν και στο σύνολο του δείγματος, δίνεται στους ακόλουθους πίνακες και γραφήματα.

Πίνακας 23: Άτομα που έπαιζαν-παίζουν τυχερά παιχνίδια από 12-17 χρονών και διέκοψαν

Άτομα που έπαιζαν-παίζουν τυχερά παιχνίδια από 12-17 χρονών και διέκοψαν	Διέκοψαν/δείγμα	Διέκοψαν/έπαιζαν & παίζουν 15-30 ετών	Διέκοψαν/έπαιζαν & παίζουν 12-17 ετών	Άτομα που διέκοψαν 12-17 ετών	Άτομα που έπαιζαν & παίζουν 12-17 ετών	Άτομα που έπαιζαν & παίζουν 15-30 ετών	Δείγμα
Άνδρες	6,3%	18,0%	29,7%	41	138	228	650
Γυναίκες	0,2%	3,4%	9,5%	2	21	59	806
Σύνολο	3,0%	15,0%	27,0%	43	159	287	1456

Γράφημα 44: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από τα 12-17 χρόνια τους και διέκοψαν το παιχνίδι

Από τον παραπάνω πίνακα και γράφημα φαίνεται ότι:

1. Το 29,7% των ανδρών και το 9,5% των γυναικών που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 12-17 χρόνια τους (γκρι γραμμή), διέκοψαν την επαφή, δηλαδή οι άνδρες είναι το 313% των γυναικών, ή κατά 213% περισσότεροι των γυναικών. Οι τιμές αυτές είναι σχετικές και αναφέρονται σε όσους νέους έπαιζαν ή παίζουν τυχερά παιχνίδια από τα 12-17 χρόνια τους.
2. Η σχέση στο σύνολο της χώρας της χώρας-δείγμα (μπλε γραμμή), αν και έχει πιο ήπια κλίση από τους άνδρες στις γυναίκες, δείχνει πως οι άνδρες που διέκοψαν τα παιχνίδια είναι πολύ περισσότεροι από τις γυναίκες (6,3% έναντι 0,2% ή 3050% περισσότεροι). Το εύρημα αυτό δεν είναι

στατιστικά αξιοποιήσιμο γιατί δείχνει το ποσοστό στο δείγμα χωρίς να συνδυάζεται ούτε με την τάση ούτε με την ένταση των παιγνιδιών στο φύλο των παικτών.

3. Το εύρημα στο σύνολο των νέων που έπαιζαν και παίζουν (**καφέ γραμμή**) δείχνει πως οι άνδρες που έπαιζαν από τα 12-17 χρόνια τους και διέκοψαν είναι το 529% των γυναικών (**18,0% έναντι 3,4% ή 429% περισσότεροι**).

Το εύρημα αυτό έχει μεγάλη στατιστική αξία γιατί σε συνδυασμό με την §1 (γρι γραμμή) δείχνει πως ενώ οι άνδρες που ξεκινούν τα τυχερά παιγνίδια στα 12-17 χρόνια τους είναι 213% περισσότεροι των γυναικών, αυτοί που διακόπτουν τα παιγνίδια είναι 429% περισσότεροι. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τις σχέσεις εκροής/συνέχισης των παιγνιδιών που ακολουθούν.

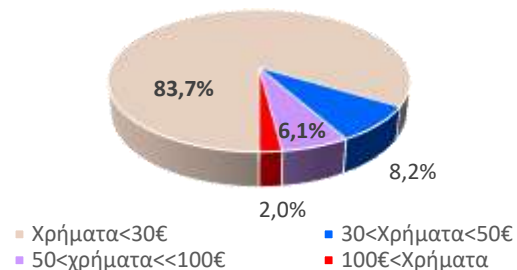
Αν συγκρίνουμε τα ποσοστά εκροής/συνέχισης από/στα τυχερά παιγνίδια των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιγνίδια στα 12-17 χρόνια τους, παρατηρούμε ότι:

- Άνδρες: Για κάθε έναν που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 2,4
 - Γυναίκες: Για κάθε μια που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 9,5
 - Σύνολο νέων: Για κάθε έναν που εγκαταλείπει τα τυχερά παιγνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 2,7
- Η σχέση εκροής/συνέχισης είναι κατά 302% καλύτερη στους άνδρες της ηλικιακής ομάδας. Η σχέση αυτή είναι ομόρροπη με αυτήν του συνόλου των νέων 15-30 χρονών αλλά αντίρροπη με αυτήν των νέων που άρχισαν να παίζουν στα 7-11 χρόνια τους.

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα

Τα χρήματα που ξοδεύουν (την περίοδο της έρευνας) οι νέοι που ξεκίνησαν να παίζουν από τα 12-17 χρόνια τους δίνονται στην κατανομή του επόμενου πίνακα και στο αντίστοιχο γράφημα.

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα οι νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιγνίδια 12-17 χρόνια τους/Δείγμα	
Χρήματα<30€	83,7%
30<Χρήματα< 50€	8,2%
50<Χρήματα<100€	6,1%
100€<Χρήματα	2,0%
Σύνολο	100,0%

Το εύρημα ότι το 83,7% των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιγνίδια στα 12-17 χρόνια τους, δηλαδή η πολύ μεγάλη πλειοψηφία τους, ξοδεύει (την περίοδο της έρευνας) λιγότερο από 30€ τον μήνα είναι σχετικά καλό. Το ότι το 2% δαπανά περισσότερα από 100€ τον μήνα είναι πολύ ανησυχητικό και δηλώνει τον εθισμό που έχει προκύψει. Τα ποσοστά των άλλων δαπανών είναι μεν μικρότερα αλλά όχι αμελητέα.

Γράφημα 45: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιγνίδια στα 12-17 χρόνια τους, ως προς τα χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα

- Το 49,0% δηλώνει αρνητικό ισοζύγιο δαπανών-κερδών. Από αυτούς το 14,3% διέκοψε το παιγνίδι, όμως ξανάρχισε να παίζει
- Το 34,7% δηλώνει ίσα κέρδη με δαπάνες. Από αυτούς τους νέους το 32,4% διέκοψε το παιγνίδι, όμως ξανάρχισε να παίζει
- Το 16,3% δηλώνει κέρδη από τα τυχερά παιγνίδια. Από αυτούς τους νέους το 31,3% διέκοψε το παιγνίδι, όμως ξανάρχισε να παίζει

Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων

Από τους νέους που παίζουν τυχερά παιγνίδια από 12-17 χρονών, 4 δηλαδή το 2,5% δηλώναν ότι εκποίησαν κάποιο περιουσιακό στοιχείο του προκειμένου να παίξουν. Το ποσοστό αυτό είναι το 0,27% του δείγματος των νέων 15-30 χρονών που προβαλλόμενο στο σύνολο της χώρας εκτιμά ότι 5.622 νέοι της χώρας εκποίησαν περιουσιακό στοιχείο όταν ήταν 12-17 χρονών προκειμένου να

παίζουν τυχερά παιχνίδια. Το πλήθος ίσως είναι μικρό, όχι όμως ασήμαντο, ειδικά δε όταν αναφέρεται σε νέους ανθρώπους.

Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

Το 51,6% των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 12-17 χρονών, δηλώνει ότι προσπάθησε να διακόψει το παιχνίδι. Από αυτούς το 89,2% δηλώνει ότι τα κατάφερε και από αυτούς τους νέους που διέκοψαν, **το 59,5% ΔΕΝ ΞΑΝΑΠΑΙΞΕ** και **το 40,5%, ξανάρχισε να παίζει**.

Το ακόλουθο διάγραμμα δείχνει την κατανομή των νέων που ξεκίνησαν την επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 12-17 χρόνια τους, σε σχέση με την επιθυμία, προσπάθεια και επιτυχία διακοπής της. Τα ευρήματα αυτά είναι χαρακτηριστικά της δύναμης του εθισμού και της εξάρτησης που δημιουργείται.

Διάγραμμα 4: Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που παίζουν από 12-17 χρονών

Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 18-21 χρονών - Ηλικία Μετα-Β' - Θμιας εκπαίδευσης

Σε ηλικία δεκαοκτώ με εικοσιενός χρονών, δηλαδή σε ηλικία που πολλοί νέοι ήταν φοιτητές ή σπουδαστές μεταλυκειακών σπουδών, ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιχνίδια 50 νέοι από τους οποίους 12 διέκοψαν οριστικά τη συμμετοχή τους στα παιχνίδια.

Επειδή οι νέοι της ηλικίας αυτής είναι πλέον υπεύθυνα άτομα, παραθέτουμε αναλυτικά τα στοιχεία αυτής της ηλικιακής ομάδας.

Ως προς το φύλο

Αν μελετήσουμε τους νέους που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 18-21 χρονών, ως προς το φύλο στο σύνολο των νέων που παίζουν, τότε έχουμε την ακόλουθη κατανομή.

Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 18-21 χρόνια τους, ως προς το φύλο στο δείγμα			
	%	Άτομα	Δείγμα
Άνδρες	5,1%	33	650
Γυναίκες	2,1%	17	806
Σύνολο νέων	3,4%	50	1456

Γράφημα 46: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 18-21 χρόνια τους, ως προς το φύλο, στο δείγμα

Παρατηρούμε ότι οι άνδρες που είχαν επαφή με τυχερά παιχνίδια στα 18-21 χρόνια τους είναι το 5,1% των ανδρών του δείγματος, ενώ οι γυναίκες είναι το 2,1% των γυναικών, δηλαδή οι άνδρες είναι κατά 143% περισσότεροι των γυναικών στο αντίστοιχο σύνολο γεγονός που σημαίνει ότι είναι πολύ πιο ευαίσθητοι στον εθισμό από τις γυναίκες.

Στην ηλικιακή αυτή ομάδα παρατηρείται επίσης μεγάλη συγκέντρωση νέων που έχουν επαφή με τυχερά παιχνίδια, όπως είδαμε στην παράγραφο "Ηλικία πρώτης επαφής με τυχερά παιχνίδια" στο σύνολο του δείγματος των νέων 15-30 χρονών.

Οι τιμές αυτές είναι σχετικές (αναφέρονται μόνον σε όσους νέους έπαιζαν ή παίζουν τυχερά παιχνίδια). Η εικόνα του φαινομένου στο σύνολο του αντίστοιχου ηλικιακού πληθυσμού της χώρας δίδεται στην επόμενη κατανομή, ως προς το φύλο στο σύνολο του δείγματος.

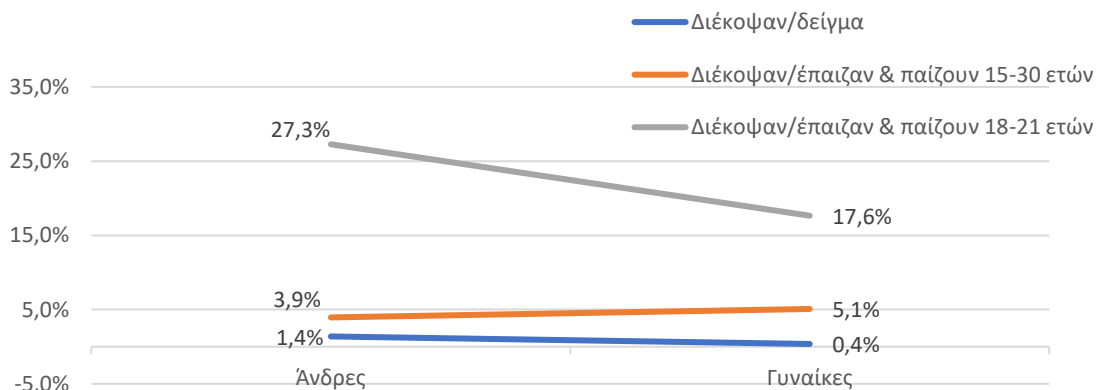
Από το εύρημα φαίνεται ότι και η ηλικία 18-21 ετών είναι κρίσιμη για εθισμού σε τυχερά παιχνίδια τόσο των αγοριών όσο και των κοριτσιών.

Διακοπή της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που έπαιζαν από 18-21 χρονών

Οι κατανομές των νέων που διέκοψαν ενώ είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 18-21 χρονών, ως προς αυτούς που έπαιζαν και παίζουν και στο σύνολο του δείγματος, δίνεται στους ακόλουθους πίνακες και γραφήματα.

Πίνακας 24: Άτομα που έπαιζαν-παίζουν τυχερά παιχνίδια από 18-21 χρονών και διέκοψαν

Άτομα που έπαιζαν-παίζουν τυχερά παιχνίδια από 18-21 χρονών και διέκοψαν	Διέκοψαν/δείγμα	Διέκοψαν/έπαιζαν & παίζουν 15-30 ετών	Διέκοψαν/έπαιζαν & παίζουν 18-21 ετών	Άτομα που διέκοψαν 18-21 ετών	Άτομα που έπαιζαν & παίζουν 18-21 ετών	Άτομα που έπαιζαν & παίζουν 15-30 ετών	Δείγμα
	p/s	p/q	p/r	p	q	r	s
Άνδρες	1,4%	3,9%	27,3%	9	33	228	650
Γυναίκες	0,4%	5,1%	17,6%	3	17	59	806
Σύνολο	0,8%	4,2%	24,0%	12	50	287	1456

Γράφημα 47: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από τα 18-21 χρόνια τους και διέκοψαν το παιχνίδι

Από τον παραπάνω πίνακα και γράφημα φαίνεται ότι:

1. Το 27,3% των ανδρών και το 17,6% των γυναικών που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 18-21 χρόνια τους (γκρι γραμμή), διέκοψαν την επαφή, δηλαδή οι άνδρες είναι το 155% των γυναικών ή 55% περισσότεροι. Οι τιμές αυτές είναι σχετικές και αναφέρονται στους νέους που έπαιζαν ή παίζουν τυχερά παιχνίδια από τα 18-21 χρόνια τους.
2. Στο σύνολο της χώρας της χώρας (μπλε γραμμή) η σχέση έχει πιο ήπια κλίση από τους άνδρες προς τις γυναίκες. Η εξίσωση της γραμμής τάσης είναι: $y = -0,0101x + 0,024$ όπου βλέπουμε ότι η κλίση είναι σχεδόν μηδέν (-0,0101).
3. Το φαινόμενο στο σύνολο του αντίστοιχου ηλικιακού πληθυσμού των νέων που έπαιζαν και παίζουν (καφέ γραμμή) δείχνει ότι η σύγκριση στους νέους 15-30 χρονών που έπαιζαν και παίζουν είναι αντίρροπη (οι γυναίκες που διακόπτουν είναι, έστω και λίγο, περισσότερες κατά 30,8% από τους άνδρες).

Αν συγκρίνουμε τα ποσοστά εκροής από τα τυχερά παιχνίδια και συνέχισης της συμμετοχής των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 18-21 χρόνια τους, παρατηρούμε ότι:

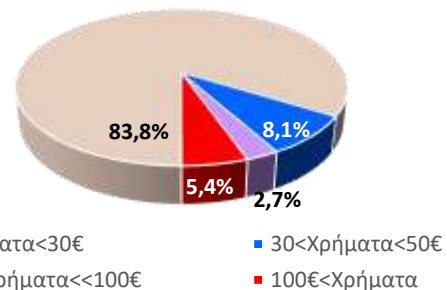
- Άνδρες: Για κάθε έναν που εγκαταλείπει τα τυχερά παιχνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 2,7
- Γυναίκες: Για κάθε μια που εγκαταλείπει τα τυχερά παιχνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 4,7
- Σύνολο νέων: Για κάθε έναν που εγκαταλείπει τα τυχερά παιχνίδια, συνεχίζουν να παίζουν 3,2

Η σχέση εκροής/συνέχισης είναι κατά 82% καλύτερη στους άνδρες της ηλικιακής ομάδας. Η σχέση αυτή είναι ομόρροπη με αυτήν του συνόλου των νέων 15-30 χρονών και των νέων που ξεκίνησαν τα τυχερά παιχνίδια 12-17 χρονών αλλά είναι αντίρροπη με αυτήν των νέων που άρχισαν να παίζουν στα 7-11 χρόνια τους.

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα

Η κατανομή των νέων που άρχισαν να παίζουν 18-21 χρονών ως προς τα χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα φαίνεται στον επόμενο πίνακα και γράφημα.

Χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα οι νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια 18-21 χρόνια τους	
Χρήματα<30€	83,8%
30<Χρήματα< 50€	8,1%
50<Χρήματα<100€	2,7%
100€<Χρήματα	5,4%
Σύνολο	100,0%

Γράφημα 48: Νέοι που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 18-21 χρόνια τους, ως προς τα χρήματα που ξοδεύουν τον μήνα

Το εύρημα ότι το 83,8% των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 18-21 χρόνια τους, δηλαδή η πολύ μεγάλη πλειοψηφία τους, ξοδεύει λιγότερο από 30€ τον μήνα (την περίοδο της έρευνας) είναι σχετικά καλό.

Περισσότερα από 100€ τον μήνα ξοδεύει ένα ποσοστό 5,4%, μικρό μεν, ανησυχητικό δε, που δηλώνει τον εθισμό που έχει προκύψει. Τα ποσοστά των άλλων δαπανών είναι μικρά αλλά όχι αμελητέα.

- **Το 40,0% δηλώνει αρνητικό ισοζύγιο δαπανών-κερδών.** Από τους νέους αυτούς το 50,0% διέκοψε το παιχνίδι και από αυτούς το 60% διατήρησε την αποχή του ενώ το 40% ξανάρχισε να παίζει
- **Το 38,0% δηλώνει ίσα κέρδη με δαπάνες.** Από τους νέους αυτούς το 31,6% διέκοψε το παιχνίδι από αυτούς το 33,3% διατήρησε την αποχή του ενώ το 66,7%, ξανάρχισε να παίζει
- **Το 22,0% δηλώνει κέρδη** από τα τυχερά παιχνίδια. Από αυτούς τους νέους το 22,7% διέκοψε το παιχνίδι και από αυτούς το 80,0% διατήρησε την αποχή τους ενώ το 20,0% ξανάρχισε να παίζει

Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων

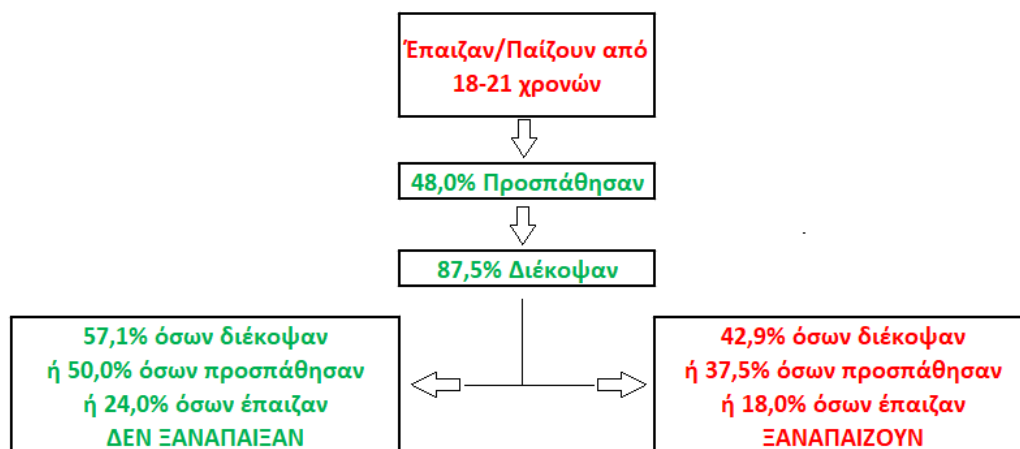
Από τους νέους που παίζουν τυχερά παιχνίδια από 18-21 χρονών, ένας δηλαδή το 2,7% δήλωσε ότι εκποίησε κάποιο περιουσιακό στοιχείο του προκειμένου να παίξει.

Το ποσοστό αυτό είναι μεν μικρό, όχι όμως ασήμαντο.

Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια

Το 48,0% των νέων που είχαν επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 12-17 χρονών, δηλώνει ότι προσπάθησε να διακόψει το παιχνίδι. Το 87,5% αυτών δηλώνει ότι τα κατάφερε. Από αυτούς τους νέους που διέκοψαν, **το 57,1% ΔΕΝ ΞΑΝΑΠΑΙΞΕ** και **το 42,9%, ξανάρχισε να παίζει.**

Το ακόλουθο διάγραμμα δείχνει την κατανομή των νέων που ξεκίνησαν την επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 18-21 χρόνια τους, σε σχέση με την επιθυμία, προσπάθεια και επιτυχία διακοπής της. Τα ευρήματα αυτά είναι χαρακτηριστικά της δύναμης του εθισμού και της εξάρτησης που δημιουργείται.

Διάγραμμα 5: Προσπάθεια – Διακοπή – Σταθερότητα Διακοπής συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια νέων που παίζουν από 18-21 χρονών

Νέοι που ήρθαν σε επαφή με τα τυχερά παιχνίδια από 22 χρονών

Οι νέοι αυτής της ηλικιακής ομάδας έχουν μικρό σχετικά πληθικό αριθμό γιατί παρουσιάζουμε περιληπτικά τα στοιχεία τους.

Σε ηλικία μεγαλύτερη των 21 χρονών ήρθαν σε επαφή με τυχερά παιχνίδια 13 νέοι, 7 άνδρες και 6 γυναίκες, από τους οποίους 7 διέκοψαν τη συμμετοχή τους στα παιχνίδια.

- Το 92,3% δαπανά λιγότερα από 30€ τον μήνα
- Το 46,2% έχει αρνητικό ισοζύγιο εσόδων/εξόδων, το 15,4% έχει ισορροπημένο ισοζύγιο και το 38,5% δηλώνει ότι έχει κερδίσει περισσότερα από όσα έχει δαπανήσει
- Κανένας δεν εκποίησε περιουσιακό στοιχείο για να παίξει σε τυχερά παιχνίδια
- Το 69,2% προσπάθησε να διακόψει το παιχνίδι. Από αυτούς το 66,7% διέκοψε οριστικά και το 33,3% ξανάρχισε να παίζει.

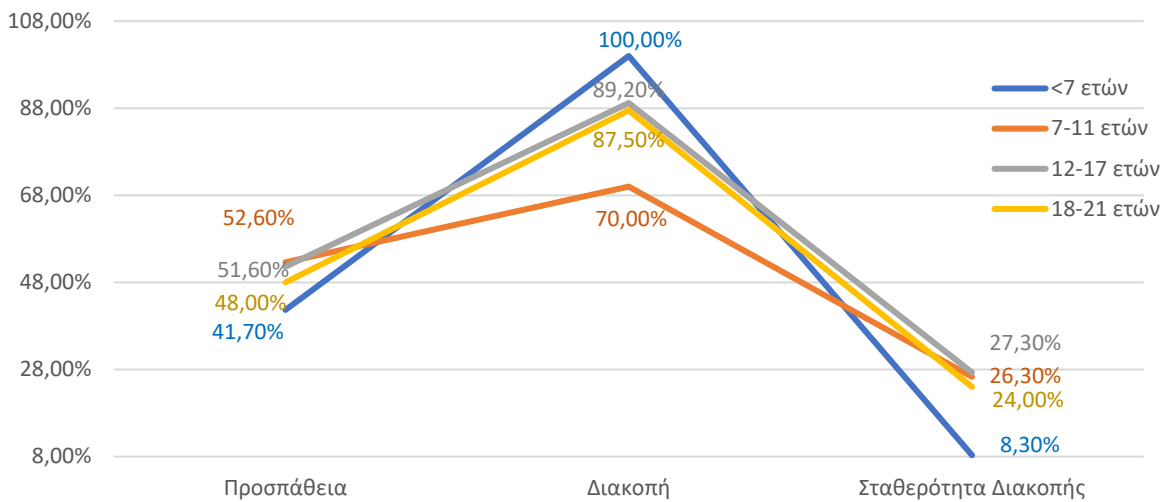
Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα Διακοπής τυχερών παιχνιδιών ανά ηλικιακή ομάδα και στο σύνολο νέων

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει συγκεντρωτικά τις κατανομές των νέων που προσπάθησαν, διέκοψαν και διατήρησαν την αποχή τους από τυχερά παιχνίδια ανά ηλικιακή ομάδα στο σύνολο των νέων 15-30 χρονών.

Από τον πίνακα και το γράφημα παρατηρούμε μια ασύμμετρη συμπεριφορά των παιδιών που άρχισαν να παίζουν με τυχερά παιχνίδια μέχρι τα 11 χρόνια τους, σε σχέση με τις άλλες ηλικιακές ομάδες.

Πίνακας 25: Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα Διακοπής ανά ηλικιακή ομάδα και σύνολο νέων

Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα Διακοπής ανά ηλικιακή ομάδα και σύνολο νέων	<7 ετών	7-11 ετών	12-17 ετών	18-21 ετών	15-30 ετών
Προσπάθεια	41,7%	52,6%	51,6%	48,0%	51,6%
Αρχική διακοπή	100,0%	70,0%	89,2%	87,5%	88,5%
Σταθερότητα διακοπής	8,3%	26,3%	27,3%	24,0%	26,1%

Γράφημα 49: Προσπάθεια-Διακοπή-Σταθερότητα Διακοπής ανά ηλικιακή ομάδα και σύνολο των νέων

Σημείωση: Το γραφικό αποτύπωμα του συνόλου των νέων 15-30 χρονών (τελευταία στήλη του πίνακα) σχεδόν ταυτίζεται με αυτό της ομάδας 12-17 ετών γιατί δεν περιλαμβάνεται στο γράφημα.

Οι νέοι που ξεκίνησαν την επαφή με τα τυχερά παιχνίδια πριν τα 7 χρόνια τους παρουσιάζουν τη **μικρότερη προσπάθεια** διακοπής (41,7%) με **πλήρη αρχικά διακοπή** όσων προσπάθησαν (100,0%) και τελικά τη **μικρότερη σταθερότητα** (μόλις 8,3%).

Οι νέοι που ξεκίνησαν την επαφή με τα τυχερά παιχνίδια στα 7-11 χρόνια τους παρουσιάζουν τη **μικρότερη αρχική διακοπή** από όλες τις ηλικιακές ομάδες (70,0%) όμως μια καλή σταθερότητα (26,3%).

Οι νέοι που ξεκίνησαν στα 12-17 χρόνια τους είναι η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα επαφής με τα τυχερά παιχνίδια ακολουθούν μια μέση σχέση. Προσπάθησε να διακόψει τα τυχερά παιχνίδια το 51,6%, αρχικά τα διέκοψε το 89,2% αυτών, στη συνέχεια ξανάρχισε να παίζει το 27,3% αυτών που διέκοψαν, ενώ διατήρησε τη διακοπή το 72,7%.

Γενικά διακρίνουμε μια αισιόδοξη αντιμετώπιση της προσπάθειας διακοπής της συμμετοχής σε τυχερά παιχνίδια που φθάνει κατά μέσο όρο στο 88,5%, όμως, η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική. **Ο εθισμός είναι πολύ ισχυρός και επιτρέπει μόνο στο 26,1% να απεξαρτηθεί.**

Η αριθμητική των παικτών τυχερών παιχνιδιών 15-30 χρονών

Από τους 2.050.751 νέους 15-30 χρονών της χώρας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι αλλοδαποί νέοι που δεν είναι δυνατόν να μετρηθούν, η έρευνα έδειξε ότι:

- 289 νέοι 15-30 χρονών από τους 1459 του δείγματος, δηλαδή το 19,8%, έπαιζαν και παίζουν τυχερά παιχνίδια. Αυτό σημαίνει πως **406.215 νέοι έπαιζαν ή παίζουν τυχερά παιχνίδια.**
- Από αυτούς (τους 289) οι 148, δηλαδή το 51,2% όσων έπαιζαν και παίζουν ή, **208.027 νέοι προσπάθησαν να διακόψουν τα παιχνίδια.**
- Από αυτούς (τους 148) οι 131, δηλαδή το 88,5% όσων προσπάθησαν να διακόψουν ή, 184.132 νέοι διέκοψαν αρχικά.
- Από αυτούς (τους 131) οι 75, δηλαδή το 57,3% όσων διέκοψαν αρχικά ή, **105.419 νέοι διέκοψαν οριστικά τα τυχερά παιχνίδια.** Όμως, 56 από τους 131, δηλαδή το 42,7% όσων διέκοψαν αρχικά ή **78.713 νέοι της χώρας ξανάρχισαν να παίζουν.**
- Το παρήγορο είναι ότι 1.260 νέοι 15-30 χρονών από τους 1459 του δείγματος, δηλαδή **το 86,9%, ΔΕΝ ΕΠΑΙΖΑΝ ΟΥΤΕ ΠΑΙΖΟΥΝ τυχερά παιχνίδια.** Αυτό σημαίνει πως **1.782.032 νέοι (από τους 2.050.751) δεν έπαιζαν ούτε παίζουν τυχερά παιχνίδια.**

Συμπεράσματα -Επίλογος

Ο εθισμός σε οτιδήποτε είναι ένα πάθος με ανεξέλεγκτη διαδρομή· πού οδηγεί τον άνθρωπο δύσκολα μπορεί να εκτιμηθεί πολύ δε περισσότερο να υπολογιστεί. Ο εθισμός στα τυχερά παιχνίδια είναι ένας από τους ισχυρότερους και πιο ύπουλους. Γιαυτό τα ευρήματα και τα συμπεράσματα της παρούσας μελέτης έχουν τόσο κοινωνικό όσο και πολιτικό-οικονομικό ενδιαφέρον για τους δημόσιους και τους ιδιωτικούς φορείς που ασχολούνται με τα προβλήματα αυτά.

Η ανάλυση των στοιχείων της έρευνας έδειξε ότι στους νέους 15-30 χρονών:

- Μόνο το 13,1% παίζουν τυχερά παιχνίδια· το 10,2% είναι άνδρες και το 2,8% γυναίκες. Οι άνδρες είναι δηλαδή το 364% των γυναικών.
- Ο κύριος όγκος αυτών που παίζουν τυχερά παιχνίδια (43,5%) ανήκει στις ηλικίες 15-17 χρονών, ενώ αρκετοί είναι αυτοί (4,7%) που ξεκίνησαν πριν τα 7 χρόνια τους.
- Κύριοι λόγοι που παίζουν είναι η περιέργεια (35,1%) και οι φίλοι (32,4%), ενώ δεν είναι ασήμαντο το ποσοστό (9,2%) των νέων που παίζουν με την πεποίθηση ότι θα κερδίσουν.
- Η μέση δαπάνη ενός νέου στην Ελλάδα εκτιμάται σε 3,79€ τον μήνα ενώ η μέση δαπάνη όσων νέων παίζουν εκτιμήθηκε σε 29,39€ τον μήνα.
- Τα χρήματα που ξοδεύουν οι νέοι σε τυχερά παιχνίδια είναι σχεδόν 7,8 εκατομμύρια ευρώ τον μήνα ή 93 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο.
- Το 48,1% των παικτών έχει ζημιά από το παίξιμο, το 32,3% έχει ισοσκελισμένα ποσά και το 19,6% δήλωσε κέρδη, ενώ το 3,2% των παικτών έχει εκποιήσει περιουσιακό στοιχείο προκειμένου να παίξει κάποιο παιχνίδι.
- Το 51,2% των νέων που παίζουν τυχερά παιχνίδια προσπάθησε να τα σταματήσει, από αυτούς το 88,5% διέκοψε αρχικά· από αυτούς το 57,3% τα κατάφερε, δηλαδή **το 26,1% όσων έπαιζαν κατάφερε να διακόψει το παιχνίδι.**

Οι συνδυασμοί των πεδίων-συνιστωσών της έρευνας είναι πάρα πολλοί· αρκετοί αναλύθηκαν στην παρούσα μελέτη, άλλοι δεν περιλαμβάνονται γιατί θα αυξανόταν το μέγεθος της μελέτης με στοιχεία που έχουν ενδιαφέρον μόνο σε συγκεκριμένες ειδικότητες επιστημόνων και φορέων.

Παραμένουμε στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου επιστήμονα ή φορέα να εκτιμήσουμε και να του αποστείλουμε οποιοδήποτε πιο εξειδικευμένο στοιχείο θελήσει από τη βάση δεδομένων της έρευνας, αρκεί να μας στείλει το ερώτημά του στο email: mglamb@uniwa.gr.

Όλες οι μελέτες θα βρίσκονται αναρτημένες στη σελίδα του Τμήματος Μηχανικών Βιοϊατρικής της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής bme.uniwa.gr και στη σελίδα users.uniwa.gr/mglamb.

Γιώργος Κούζιλος Αντώνης Γλαμπεδάκης Μιχάλης Γλαμπεδάκης